

Extra postala
 árak: 1.000.000.000.
 No. 224718/929.

Postaköltségek
 és kiadási árak:
 Cím: Cuij, Str.
 Barou L. Fog

12. Telefon: 8-61. Műfajtái árak:
 Havonta 110, negyedévre 320, fél-
 évre 630, egészévre 1200 lej. Kül-
 földre: Havonta 2, negyedévre 6,
 félre 12, egészévre 20 dollár. Hír-
 cikkeket díjazás szerint. Az „UJ
 KELET” az ország és bányái zá-
 rtság egyetlen politikai napilapja.
 Cikkjeink utánnomását csak a for-
 rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Ara 5 lej

5697. EV. NISZAN 30. XX. ÉVF. 83. SZÁM

Vasárnap, 1937. április 11.

Miklós herceg megszűnt a királyi ház tagja lenni

Öt évvel ezelőtt kötött morganatikus házassága miatt alkalmazták a herceggel szemben az uralkodóház törvényének rendelkezéseit. A péntek esti koronatanács határozata és Tatarescunak a hercegre intézett drámai levele

Miklós herceg állítólag a Brosteanu nevet veszi fel és Tirolban telepszik le

BUCURESTI, április 10. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap számunkban jelentettük, hogy a belpolitikai körök egy sajátos kérdés hozta igazalomba az elmúlt napokban. Beszámoltunk arról, hogy Tatarescu miniszterelnök érintkezésbe lépett a pártvezérekkel és megírta, hogy tegnap este nyolc órakor a királyi palotában összeült a koronatanács. A Monitorul Oficial mai számában a koronatanácsról kiadott következő hivatalos kommuniké közlik:

„Öfelsége, a király, a minisztertanács jelentése nyomán, április 9-én este nyolc órára a királyi palotába koronatanácsot hívott össze, amelyen résztvettek: a miniszterelnök, a kormány tagjai, valamint Averescu marsall, Vaida Sándor, Nicolae Iorga, Prezan marsall, C. Argetoianu, Octavian Goga, Ion Mihalache, Grigore Iulian, Dinu Bratianu, Grigore Filipescu és Gheorghe Bratianu.

A koronatanács tanulmányozás tárgyává tette a jelentést, amelyet a minisztertanács az uralkodó elé terjesztett Miklós herceg helyzetének tisztázása ügyében.

Az elhangzott felszólalások nyomán és tudomásul véve Miklós herceg április 9-én a királyhoz intézett utolsó levelében foglalt ama kategorikus kijelentését, amely szerint megtagadhatatlannal el van határozva, hogy nem mond le házasságáról, — a koronatanács úgy vélekedett, hogy az uralkodó család tagjának polgári ténykedéséről szóló törvény 13. szakasza alkalmazásának esete forog fenn.

Ennek megfelelően Miklós herceg jogszerűt megszűnik a királyi család tagja lenni, elveszti összes, ezen minőségéből folyó jogait és előjogait. A koronatanács ugyanakkor elhatározta, hogy közlésezi a minisztertanácsnak az uralkodó elé terjesztett jelentését.

Tatarescu miniszterelnök jelentése az uralkodóhoz

Ugyancsak a Monitorul Oficial mai számában közli a jelentést, amelyet Tatarescu miniszterelnök a kormány nevében a koronatanácsban felolvasott és amely a következőképpen hangzik:

„Felség! 1931 október 26-án öfelsége Miklós herceg a buzaumegeyi Tohani községben házasságot kötött Ioana Doleta, született Dumitrescu asszonnyal, amint ez Tohani község anyakönyvi hivatalának ide mellékelt 16-1931. számú dossziéjából kiderül. Ezt a házasságot azonban Felséged beleegyezése nélkül kötötték és így Miklós herceg királyi öfelsége ezen ténykedése után vonja az uralkodó család tagjainak magánjogi ténykedéseire vonatkozó törvény 12. és 13. szakaszainak szankcióit.

Az törvény 12. szakasza értelmében Miklós herceg öfelsége nemlétezőnek tekintetik. Az ilfovi törvényszék mint a királyi család tagjainak magánjogi ténykedéseiben illetékes fórum, 1931. december 7-ről keltezett 1403. számú ítéletével a házasságkötést semmisnek jelentette ki.

E semmisségen kívül azonban a törvény hasonló ténykedésekkel szemben egy másik szankciót is megállapít.

A törvény 13. szakasza előírja ugyanis, hogy:

„A trónörökös hercegek, valamint Románia hercegei és hercegnői, akik a királyi beleegyezése nélkül kötnek házasságot, jogszerűt megszűnnek a királyi család tagjai lenni és elveszítik minden, e minőségükből folyó jogjaikat és előjogjaikat.”

Ezt a szankciót, amely jogszerűt velejár a törvénytelen házasság megkötésével, mind a mai napig nem alkalmazták. Felséged a közhangulatnak eleget téve, szükségesnek tartotta a törvény szigorú alkalmazását elhalasztani abban a reményben, hogy az idő múltával Miklós herceg királyi öfelsége le fog mondani a mi dinasztiaink presztizsével és hagyományaival összeférhetetlen házasságról és így ezen szankciók alkalmazása tárgyatalanná válik.

Az események alakulása azonban megsemmisítette ezt a reménységet.

Több mint öt esztendő eltelté után Miklós herceg öfelsége nemcsak hogy nem mondott le egy, az egész ország lelkiismerete által elvetett házasságról, de ebben az időközben egyre inkább ragaszkodott elhatározásához, hogy házasságát véglegesnek tekintse, — az utóbbi időben pedig személyes ténykedések és nyilvános megnyilatkozások útján megpróbálta olyan adott helyzetként beállítani,

amely a jogszerűt elismerést is maga után kell hogy vonja.

A kormány, amelyet ezek a ténykedések aggodalomba ejtettek, kénytelen volt vizsgálat tárgyává tenni a helyzetet acébból, hogy azt tisztázza az ország és a dinasztia magasabbrendű érdekeinek megfelelően.

Ez a tisztázásra törekvő akció, amelyet Miklós hercegnek a miniszterelnök által tett személyes intervenciói is megkivántak, azzal kezdődött, hogy a miniszterelnök a kormány nevében felhívással fordult Miklós herceg öfelségéhez.

A kormány levele Miklós herceghez

Ez a levél a következőképpen hangzik: „Bucuresti, 1937 március 2. Királyi fenség!

Az utolsó beszélgetések, amelyekkel királyi fenséged megtisztelt, részemről már régen választ igényeltek.

E válasz súlyossága azonban annak állandó halogatására készítetett, azt remélve, hogy az adott helyzetben, amelyre vonatkoznia kellett, be fognak következni az egész ország által türelmetlenül várt változások.

Ez az adott helyzet azonban nemcsak, hogy nem változott meg, de fenséged néhány utóbbi ténykedése és határozata következtében még aggasztóbb képet öltött.

Ilyen körülmények között válaszolnom kell egyrészt királyi fenséged által felvetett súlyos kérdésekre, másrészt pedig a kormány nevében kénytelen vagyok kezdeményezni a tisztázását egy olyan állapotnak, amely nem maradhat fenn tovább, anélkül, hogy ne veszélyeztetné komolyan a dinasztia tekintélyét és presztizsét.

Tisztelettel kérem fenségedet, higgye el, hogy ez a válasz és ez a súlyos kezdeményezés csak egy magasabb felelősségérzetből ered és egy, a trón és az ország felsőbbrendű érdekeinek szolgálatába állított határtalan odaadásból.

Válaszom azokra a kérdésekre és kérésekre, amelyeket fenséged az utolsó audieneciák alkalmával hoztam intézett, nem lehet más, mint a következő:

Mindaddig, amíg királyi fenséged kitart egy el nem ismert házasság zavaros helyzete mellett, nem töltheti be azon küldetéseket és szerepeket, amelyekkel a király öfelsége normális körülmények között megbízhatja.

Fenséged utóbbi megnyilatkozásai kényszerítettek annak kijelentésére is, hogy a kormány nem egyezhetik bele abba, hogy a

„Románia hercegnője” címet jogtalanul és a királyi ház szabályzatában előírt formák mellőzésével használják. E címnek csak királyi fenséged akaratából való adományozása olyan ténykedés, amely egyrészt sérti a király öfelsége presztizsét, másrészt pedig súlyosan érinti a Korona és az ország presztizsét is.

A kormánynak ezen magatartását a monarchikus eszme és dinasztiaink történelmi szerepe által diktált megfontolások határozzák meg. A kormány úgy hiszi, hogy az uralkodóház tagjai nem köthetnek olyan házasságot, amelyet tiltanak egy a mi dinasztikus rendünk alapelvei, mint a nagy hagyományok, amelyek Fenséged családjának dicsőségét és erejét képezik.

Ezért kötelességemnek tartom arra kérni Fenségedet, sziveskedjék megmondani az eképpen teremtett komoly helyzetet.

A helyzetnek csak két megoldása lehet, amelyeket, bármennyire is nehezemre esik, ismertetnem kell.

Vagy királyi Fenséged elhatározza, hogy lemond egy olyan aktus törvényesítéséről, amelyet a király öfelsége és az összes koronások egyaránt vonatkoztak érvényesnek tekinteni és ebben az esetben kiküszöbölheti egy nem tiszta helyzet összes kellemetlenségeit;

vagy pedig királyi Fenséged továbbra is ragaszkodik a bizonytalansághoz, amelyben ma él, de ebben az esetben lemond összes jogairól és előjogairól, amelyeket mint az uralkodóház tagja élvez.

Fenség, nem könnyű szívvel írom ezeket a sorokat.

Ugy vélem azonban, hogy megszegném eskümet, hogy hűségesen kivánom szolgálni a királyt és az országot, ha nem vágnék el egy olyan helyzet következményeinek, amelynek fentartását veszélyesnek tartom egy a koronára, mint az országra.

Befejezésül engedtessek meg nekem, hogy a kormány és az ország nevében apelláljak Fenséged lelkére, kérve, hogy abban az órában, amikor sziveskedni fog válaszolni nekem és határozni, ne csak a mulandók hangjára hallgasson, de azokra a parancsokra is, amelyek a sirokon túlról jönnek majd Fenségedhez és amelyek meg fogják mutatni az utat, amelyen haladnia és a kötelességet, amelyet teljesítenie kell.

Vagyok és maradok királyi Fenséged a legtisztelendősebb hódolattal.

Gheorghe Tatarescu.

Ez a demars nem járt a várt eredménnyel. Ahelyett, hogy világos nyilatkozattal válaszolt volna a kormánynak, Miklós herceg öfelsége kitérő nyilatkozatot adott. Az utóbbi történet közvetlen és indirekt intervenciók nyomán ugyancsak kitérő, vagy tagadó választ kaptak.

A kormány küldöttsége a hercegnél

A kormány április 8-án intézte Miklós hercegre utolsó demarsát, amikor is a minisztertanács félbeszakította tárgyalását és küldöttséget menesztett a maga kebeléből Tatarescu miniszterelnök, Ineleu, Angheliescu, Sassu és dr Costinescu miniszterek részvételével, akiknek küldetése az volt, hogy még egyszer apelláljanak Miklós herceg öfelsége felelősségvételére és hazafiasságára.

E küldöttség erőszakkal azonban éppoly hiábavalóknak bizonyultak, mint az előbbiek.

A kapott válaszból, valamint a herceg öfelsége többi írásos és szóbeli válaszaiból csak azon akarata domborodik ki, hogy ragaszkodik ehhez a házassághoz, amelyet egyetlen felelősségteljes ember nem helyeselhet és megkevesébb fogadhat el ebben az országban.

(Folytatás a 10-ik oldalon.)

VILAG TUKRÁ

Mexikó

Mindent lehet erre a világra mondani, csak azt nem, hogy érdektelen. De kétségtelenül a mai világ legérdekesebb országai közé tartozik Mexikó. E tizennyolcmillió ember lakta, de még így is elég ritkán lakott és módfelett fejlődésképes állam széles földjén ugrásszerűen, rohamosan megy végbe az átmenet a feudális gyarmati állapotokból egy szertelen modernizmusba, amely a dolgok értékét csupán ujszerűségük szerint itéli meg. Négy évszázad mulasztásait akarják behozni, sőt mi több, le akarják tromfolni az egész ujkori fejlődést. Vad, forradalmi, legtöbbször kegyetlen kísérletek történnek itt, amelyek nem vezettek még eddig új rend felállításához, hanem csak különös rendtelenséget teremtettek. Az európai felfordulások összes elemei, amelyeknek tanui vagyunk, rendkívül karakterisztikus és fokozottan kifejezett formában tükröződnek itt vissza. Fasiszta és bolsevista eszmék, tervgazdasági törekvések és tölkés koncentráció, a technika bálványozása, pogány lázadások és vallási honvágy, — minden ezen elemek egymásban viaskodnak.

Már a Rio Grande-től délfel vezető modern autótut, amely az ország belsejébe vezet, a tegnap és ma megkapó képeivel találkoznak. Amerikai autótúrázókat és rágó gumikat hirdető hatalmas plakátátlak árnyékában gugolnak a peonok, az indián földmunkások, hogy egy kis hűsölést keressenek. Apáik és őseik módján hatalmas buzaterhetek, a nap természetét cipelik nyakukon. Piszkos gyapjurongokban járnak, amelyek alig nevezhetők ruháknak. Ilyen lehetett az utolsó divat néhány száz évvel ezelőtt. Napbarmitott arcukon ugyanaz az odaadóan barátságos mosoly, amellyel öt-öt óra között a nagy urakat; egykoron a hallandorokat, a mindenható földbírtokosokat, ma pedig a gazdag amerikai automobilosokat, akiknek még ma is tüzfűlőben megjelenő isteneket látnak és akikről a peonok nem tudják feltétlenül, hogy új istenek ezek, akik azért jönnek az országba, hogy autótúrázókat rendezzenek és rágó-gumit adjanak el jó pénzben.

Mexikó Cityben természetesen megváltozik a kép. A főváros hihetetlenül gyors ütemben modern metropoliszá fejlődik. Legmodernebb áruházak, szállodák, vendéglők nőnek ki a földből, mellettük gyártelepek, mozipaloták, irodaépületek. Vannak luxusnegyedek, ahol egy évvel ezelőtt két kövön nem volt még. A mexikói prosperit — legalább is külső látszatra — az általános amerikai konjunkturát jóval túlszárnyalja. Néhány szám szóljon erről. 1931. a depresszió előtti utolsó esztendővel szemben, 1935-ig a következők emelkedések történtek: a bányászati termelés, az ország legfontosabb produktójának értéke 215 millió pezoról 414 millióra, az olajtermelés értéke 77 százalékkal emelkedett. A vasutak 8 millió tonna árut szállítanak az előző 3 millióval szemben. Az ország importja 87 százalékkal, exportja 88 százalékkal emelkedett. A kereskedelem mérleg aktív. Az Egyesült Államok a mexikói külkereskedelem kétharmadában részesülnek. Az európai kereskedelem ugy látszik nem ismerte még fel azokat a nagy lehetőségeket, amelyeket ez az ország nyújt. Nem ismerik eléggé. Például kevesen tudják, hogy a fentemlített öt év alatt 180 százalékkal emelkedtek a bankkötvételek, míg a hitelforgalom 88 százalékkal nőtt. Emellett viszont csak 1936-ban vette kezdetét a nagy, döntő gazdasági fellendülés.

A legtöbb haszna ebből a fellendülésből a külföldi vállalatoknak volt. A nemzeti javak — bányák, olajmezők, gyárak, közlekedési vállalatok, sőt a nagybirtok is — háromnegyedében még mindig külföldi társaságok kezében vannak. Ezeknek természetesen alapos okuk van már arra, hogy aggodjanak üzleteik továbbvezetésének lehetőségéért, amelyeket az ország nyújt. Nem ismerik eléggé. Például kevesen tudják, hogy a fentemlített öt év alatt 180 százalékkal emelkedtek a bankkötvételek, míg a hitelforgalom 88 százalékkal nőtt. Emellett viszont csak 1936-ban vette kezdetét a nagy, döntő gazdasági fellendülés.

zenfekvő eszközöket vesznek igénybe. Míg a külföldi vállalkozóknak egyre nagyobb nehézségeket okoznak a szakszervezetek, addig az állami üzemekben tilos a sztrájk és nem létezik törvényes bérminimum, ami egyébként a szervezett mexikói munkásságnak egyik leglényegesebb követelése. A baloldali irányzatú, szocializmusával kérkedő kormány nem ismer tréfát ilyen dolgokban. Cardenas szocializmusa ebből a szempontból nézve kétségtelenül a külföldi tőke ellen harcoló nacionalizmus kifejezési formája, mint ahogy a szocialista és nacionalista elemek egymást keresztezik politikájában, amelyet a diktátor demokratikusnak nevez.

A nemzeti javak és jövedelmek elosztása céljából nemrég kisajátítási törvényt léptettek életbe, mely felhatalmazza a kormányt, hogy belátása szerint szocializáljon magántulajdonokat. Az „ingatlan birtokok kisajátítása”, vagyis a földreform nagyrészt megtörtént már. A husz éves forradalmi zavargások alatt, amelyeket főleg a földtelen parasztok földhűségű idézett elő, huszmillió holdat osztottak szét a nagybirtokokból. Az utolsó 12 hónap alatt Cardenas újabb tízmillió holdat adott peonjainak. Kézenfekvő, hogy ebben a tekintetben továbbbújt a szocialista forradalmat, jóllehet a parasztnak a fele — Mexikó összlakosságának 70 százaléka paraszt — még ma is uradalmon dolgozik földmunkásként és teljesen vagyon-talan életet él. Az is tagadhatatlan, hogy a mexikói nagybirtok semmilyen formában nem tudta belterjesíteni saját gazdaságát. Ebben a termékeny agrárországban úgy működnek, mint technika tekintetében igen visszamaradt volt a mezőgazdaság.

Az egyetlen támadó hang az egyház üldözése miatt hangzik. A kormányhoz közelálló körök rámutatnak arra, hogy a jelenlegi elnökdiktátor ebben a tekintetben előbbi forradalmi mozgalmak örökségét vette át, amelyeknek szelleméhez, legalábbis kifelé, hiú kell, hogy maradjon, la maga nem is helyesli a számos kilengést és őszintén igyekszik azokat elhárítani. Az utóbbi időben tényleg történt néhány olyan intézkedés, amely némileg enyhítette a helyzetet. Így például Veracruzban, ahol ezeltű különösen vad üldözéseknek voltak kitéve a katolikusok, visszakapták elkobzott templomaikat.

Lazaro Cardenas indián. Iskolázatlan, irmi és olvasni nem tudó segédmunkás volt, mint sok más százezer fiú, aki itt felnő és tönkremegy, anélkül, hogy bárki is törődne vele. Ő azonban a szószeres értelmében az összes peonok gondját erőteljes és széles vállára vette. Lépésről-lépésre küzdött előre magát. A revolgyolyókkal és diplomáciával, gyűjtő szavakkal és különös tiszti készséggel. Ma a köztársaság elnöke, sőt ennél is több: hazájának diktátora. Ez az indián fiú ma a nemzetközi diplomácia nyelvén tökéletes mestere, aki minden szavát alaposan megméri és minden szava a legtalálóbb. „Mexikóban lezárult a huszonöt éves forradalom, a reakció csödbe jutott... A mexikói nép érzi, hogy először van olyan kormánya, amely összes ígéreteit valóban végezhajtja.” — mondja a diktátor és meg kell vallani, hogy ezt a feladást nemcsak hűvei, de ellenfelei is osztják. „Hat éves terv megvalósításához láttam hozzá, amely a mi országunk gazdasági és társadalmi berendezkedésének alapvető átalakulását fogja eredményezni. Mindenekelőtt a széles tömegek életstandardját kell felemelni. Mexikó hatalmas ország. A jövő országa. Alapos és gondos fejlődés mellett a mainál háromszor és négyszeresen sűrűbb lakosságot kell, hogy jól ellásson. De az élelmezés még nem minden. A kulturális fejlődés épp olyan fontos nekem, mint a gazdasági és társadalmi. A mi lakosságunk nagyrésze még mindig analfabéta (a nemzetnek szinte 75 százaléka). Ez az oka annak, hogy miért költünk oly sokat iskolákra és nevelésre. Az elmúlt évben 60 millió pezot fordítottunk erre a célra, ami óriási összeg a mi viszonyainkhoz képest. De eltökélt szándékom leköszödni a műveltségét és a babonát. Különösen a nők rabjai a babonáknak, fel kell világosítani őket. Elsősorban dolgozókká kell tenni őket. A dolgozó nő nem ismer többé babonát. Ha majd megfelelő kiképzést nyert, megadjuk neki a szavazati jogot...”

— A telavivi kikötőről. Jeruzsálemből jelentik: Március havában 30 hajó kötött ki a telavivi kikötőben és 12.000 tonna árut raktak le.

BUCURESTIBEN

vállalok mindennemű kereskedelmi, műszaki, tőzsdéi és privát megbízásokat, valamint képviselőket. Pontosan, lelkiismeretesen, megelégedésre intézek el minden ügyet. Cégem a bucaresti Kereskedelmi Kamaránál be van jegyezve. Kivánatra szolgálhatok referenciákkal. Alexandru Fischer Agenciuri si Comision Bucuresti, Str. Doamnei 12.

Az új anyagok lesznek a tavaszi és nyári idény legfőbb diadala

**PADILLA
GRENAZZA
FRISSETTE
POLICHE
IMPRIMÉ
BIZERTA**

GALLIA

CLUJ,

Str. Gen. Neculcea No. 2.

BRASOV

Plaja Libertății No. 3.

SIBIU

Str. Regina Maria No. 7.

Bécsi jegyzetek

Az Uj Kelet állandó tudósítójától

A náciizmus tiltott mozgalom Ausztriában. Ráadásul most a pápai encyklika is megnehezíti a hitleri agitációt a 94 százalékos katolikus osztrákság között. Viszont az antiszemitizmusnak sem törvényes, sem vallási akadályja nincs. A náci ez idő szerint a zsidók elleni gyűlölet fokozásával vannak elfoglalva. Ebben senki sem gátolja őket és ezen a téren tagadhatatlanul szép eredményeket értek már el. Gráci központtal vagy 800 antiszemita helyi csoportot szerveztek meg. A tömegbe beleverték az ostoba hitet, hogy a zsidók kikapcsolásával azonnal meggyógyul a gazdasági élet. Bizonyosság a német helyzet. Itt az 500 ezer zsidó helyébe... hatmillió munkanélküli telepedhetett. De nemcsak a misera plebs hajlik az antiszemita szóra. Kikezdtek a náciak a közel százszázalékos és népszerű Schlaraffia szervezetét is, amelyben testvéri és humorizáló együttesben élt a zsidó és a keresztény intellektuel. Felkuszak a Burgszínház színpadára, ahol a Csokor háborus drámájának zsidó ezredorvosát eltöltötték attól, hogy Ausztria nevében tegyen koszort az elhunyt bajtárs sírjára. Befurakodtak a főváros vezető rétegébe: a Heinerl elnevezett és a reliefjével díszített épülettömbön bevakolták a Loreley költőjének nevét és krisztusi ábrázatát. Az osztrák zsidóság vezető lapja, a cionista *Stimme* a féktelen agitáció miatt a kisebbség védelmi nemzetközi szerződéseket citálja és figyelmezteti az illetékeseket, hogy az osztrák zsidóság kénytelen lesz — akárcsak a felsőszáléjai — a Népszövetséghez fordulni.

A Páneurópa-mozgalom, kitűnő vezérével, Coudenhove gróffal az élen, a nyugat-európai kultúra hirdetője ebben a kiélezett helyzetben. Legutóbb nagystíliú demonstrációt rendezett a humanista ideálok mellett és a hivatalos Ausztriát is felvonnultatta. A mozgalom hivatalosa, a Páneurópa című folyóirat márciusi száma részletesen beszámol a miting lefolyásáról, szó szerint hozza az elhangzott beszédeket. Maga Coudenhove többek között ezeket mondta: A nyugati kulturaközösségnek két halálos ellensége van: a kommunista materializmus és a nemzeti sovinizmus. Mind a kettő szembe fordul az antik, a keresztény és a lovagias tradíciókkal. A kommunizmus az isteneszme ellen fordul, a sovinizmus a felebarátság gondolata ellen. A materializmus halálos ellensége a nyugati idealizmusnak, a sovinizmus halálos ellensége a nyugati humanizmusnak. Mind a kettő szembe fordul a kereszténység alapvető tanításával. A legfelsőbb törvényvel, amelyet Mózes formulázott meg és amelyet Krisztus minden más törvény felé

emelt és amely máma az erkölcsi alapon álló Nyugat, tul a dogmákon vezéreszményül fogadott el. Coudenhove ezután idézi a Semá Jiszraelt és a szeresd felebarátdat mint tenmagadat parancsát. Persze nem a mi bibliánkból, hanem a Márkus evangéliumából és arról sem tud, hogy Hillél már a felebaráti szeretetben látta a tóra lényegét. De ez sem baj. Elég erős demonstráció a zsidóság mellett, amikor egy osztrák főúr a Schuschnigg szövetségi kancellár tőszomszédságában állva a „Halljad Izraelt” harsonja bele a terembe, mint a nyugati kultúra kvintesszenciáját.

Richard Beer-Hoffmann-ról, aki a tavaly töltötte be a hetvenedik évét, s aki Schnitzler, Hoffmannsthal, Altenberg és Karl Kraus szomszédságában a modern bécsi irodalom legkimagaslóbb reprezentáns-érdekes kis könyvet irt Alfred Werner, (Dr. Heinrich Glanz, Wien adta ki). Az irodalmi alakját rajzolja meg és a könyveit — Beer-Hoffmann a nonumque premaratur in annum horatiusi elvének híve s öszsze-vissza féltucatnyi könyvvel szerepelt

Edvárd és Simpsonné nem esküsznek a koronázás előtt

Képtelenség, hogy résztvegyenek a londoni Ünnepségen

Párizs, április 10. Nemrégiben elterjedt az a hír, hogy a windsori herceg rövidesen megtartja esküvőjét Simpsonnéval egy festői normandiai faluban. A hírrel kapcsolatban, amelyet egyébként is már megcáfoltak, a párizsi Le Journal most beavatott angol helyről érdekes felvilágosításokat kapott.

— Azt hiszem — mondotta a francia újság informátora — hogy amennyiben a windsori herceg Franciaországban akarná megtartani esküvőjét, ami különben még egyáltalán nem bizonyos, akkor ezt a legnagyobb titokban, minden feltűnés gondos kerülésével fogja megtenni. Elegendő volna, hogy az angol konzulátus hivatali helyiségében essen át a gyors, előírásos szerződés. Ez esetben a házasságkötés nem mozgatna meg tömegeket és nem idézne elő csődületeket, amittől különben ugy a windsori herceg, mint jövődöbéli felesége őszintén irtóznak.

Még nagyobb érdeklődésre tarthat számot a nyilatkozatnak ezután következő része.

— Különben sem hiszem — füze hozzá a Le Journal informátora, — hogy a wind-

— végső jelentését igyekszik kibogozni. Végül a Beer-Hoffmann rendezői tevékenységét méltatja.

Ami ezt a költőt, a Schlaflied Mirjama, a Jaakobs Traum és a Der junge David költőjét, kortársaitól és barátaitól megkülönbözteti: pozitív kapcsolata a zsidósággal. Hofmannsthal, a híres bécsi roshakohol dédunokája, a tórával a nemesi címerében, már kereszténynek született, nem tartott nekuzust a zsidósággal és a művészi formákban élte ki magát. Az Altenberg paradoxonjaihoz az is hozzátartozik, hogy keresztény temetőben nyugszik. Karl Kraus néha tajtékzott a fajtája ellen, éppenséggel antiszemita hangokat hallatott, viszont kérelmetlen kritikájával, amit az osztrák közélet kinövései ellen szegzett, hozzájárult a zsidóellenesség felkeléséhez. Schnitzler, a Herzl barátja, eleinte ironizálja a cionizmust és csak később közelodik hozzá. Beer-Hoffmann viszont már a közvetlenül Judenstaat megjelenése után Herzl mellé áll, eljut a zsidó misztikum megértéséhez és szervesen beleilleszti a költészetébe. A Graf von Charolais vörös Icígijében pedig a lealázott és szenvedő gólus-zsidó találó arcképét festette meg. Nagy költő és nagy zsidó tehát. Erdemes a költészetével és az emberi sorsával behatóan foglalkozni.

A bécsi *Palaestina* című folyóirat márciusi számának tartalma: Herz-Shikmoni, a földzsora problémáival foglalkozik. Gelfat a mezőgazdák állami hitelének kérdéséről ír. Löhnberg és Löwenstein befejezik cikksorozatukat Palaestina viziprobémájáról. Kallner cikke a palesztinai térképezési munkálatokat ismerteti. Részletes beszámoló hoz a Palestina a királyi bizottság utolsó kihallgatásairól. A Rundschau (szemle rovatában) Michaelis dr. a gazdasági élet eseményeit sorakoztatja fel. A kulturális élet rovatában Roth tanár a 25 éves jubileumát ünneplő haifai héber technikai főiskolának multját és jelenjét ismerteti. A hírek és adatok rovat ezuttal különösen gazdag, főleg statisztikai adatokat tartalmaz (1936 decemberének végén 404 ezer zsidó élt Palaestinában, akik az összlakosság 31 százalékát tették ki, az 1931-beli 18 százalékkal szemben. A zsidók 49.3 százaléka 20—45 éves. A gyermekhalandóság 50 százalékkal csökkent 1923 óta és a felét teszi ki a nemzsidók gyermekhalandóságának. A zsidók 15 százaléka mezőgazdasággal, 23 százaléka iparral, 21 százaléka kereskedelemmel foglalkozik. Fontos foglalkozási ágak: Közlekedés, építészet 10 százalék, szabadfoglalkozások 13 százalék. (A Könyv rovat főleg angol könyvüjdonságokat ismerteti. A Palestina főszerkesztője Adolf Böhm, kiadója Fiba, Wien VI. Kitűnő folyóirat.) (t. i.)

sori herceg VI. György megkoronázása előtt tarthatna meg esküvőjét. A volt király házassága olyan természetű esemény, amelyet feltétlenül be kellene jelenteni a Court Circular-ban (udvari jelentésben), ez pedig igen komoly következményeket vonna maga után.

Simpsonnéval ugyanis, amennyiben még a koronázás előtt a windsori hercegnő rangjára emelkedik, vagyis a királyi család tagjai sorába kerül, szükességképpen szerepelnie kell a koronázás hivatalosan meghívott vendégei között.

A kitűnően tájékozott informátor nem magyarázta meg, hogy ez miért volna képtelenség és egyszerűen még csak ennyit mondott:

— Ebből is látható, hogy a házasság egyelőre nem jöhet létre.

— Izületi csuznál és ischiásnál, neuralgiák és arthritikus fájdalmaknál egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz, reggelként felkeléskor bevéve igen könnyű, lágy székletet, jó emésztést, fokozott anyagcsere-t és kellemes közérzetet biztosít. Az orvosok ajánlják.

Mi ne ne

Érdekes b

Bucuresti, április 10. A román politika galmos meclátog. A budapesti Phö dalú Lázár Illés maramuresj vez transzilvániai pá véletlen. És miá gypén a román jai próbáltak érz ezer főnyi közön zepette, az aktu kezdtünk beszélg — Mit tapaszt kongresszusán?

— Hát én n hangzott a vála egész párt Mani hogy az összes ta a legforróbb félé „centrumról nem képvisel sen képzel magát f mand Calinescu kább osztozko mint butával a h mán közmondás mondotta Bocu séges, hogy ottf pártot, amelyber Az urak tulságo gem. Hát ugy n fásan mellbeütö Banatodban, én maradok... Ghe körül legveskede ... Bravó, Bo wolt! Bodola vé busnak...

— És mi igaz — kérdeztük. V

— Mihalache Maniu azt mond — És ön mit — Azt, amit — Mondja, önök a pápánál niuista ön, mint — Mert az diktálja — mo zar Illés. Az én élesebb a harc dületet, erőt vis e frakció nélkü hullott volna. nek a hosszú e lache azt mond Csak maga és kerülhettünk m

— És ön mit — Azt, hogy jon ki a pártb de aztán ismét

— Nem gon niuista frakció ugyan utjában érvényesülésén nemzeti parasz és erőt adnak lődéshez és ter re tulnvozóbb ifjúságra és m felelőssé teszik

— Nem oly falra festik... eléggé Maniu kus, mint ami Csak mi ismer nyezetében élük öt, bárme mokráciának s demokrátiánk tizedeken át a nes vonalát jo ra, balról jo mindegyik ké megalkuvásra,

Mi lesz, ha június 15-én nem jön hatalomra a nemzeti parasztpárt?

Érdekes beszélgetés Lazar Illéssel, a parasztpárt transzilvániai parancsnokával

Bucuresti, április 10. (Az Új Kelet tud.)
A román politikusok az utóbbi időben szorgalmas mecsliátogatók lettek a fővárosban. A budapesti Phöbus elleni mérközésen például Lazar Illés, a nemzeti parasztpárt maramuresi vezére és a parasztpárt transzilvániai parancsnoka mellé sodórt a véletlen. És mialatt az Onef pálya zöld gyepén a román válogatott csapat jelöltjei próbálták érdemeket szerezni, a sok ezer főnyi közönség drukkáló izgalmai közepette, az aktuális politikai kérdésekről kezdtünk beszélgetni:

— Mit tapasztalt a nemzeti parasztpárt kongresszusán? — kérdeztük Lazar Illést.

Az egész párt Maniu mellett áll

— Hát én megmondom magának — hangzott a válasz — kiderült, hogy az egész párt Maniu mellett áll. Nem látta, hogy az összes vezérek közül Maniu kapta a legforróbb ünneplést? A Costachescu-féle „centrumról” kiderült viszont, hogy nem képvisel senkit. Csak a jasi professzor képzelet magát frakcióvezérnek. Még Armand Calinescu is kijelentette, hogy: „inkább osztozok az okossal a káron, mint butával a hasznon”, úgy, ahogy a román közmondás tartja. Potarca előttem mondotta Bocu Severnek: „Tisztára nevetséges, hogy otthagytam Costachescuért a pártot, amelyben évtizedek óta harcolok. Az urak tulságosan naivnak képzelnék engem. Hát úgy nézek én ki?... Azután tréfásan mellbeütötte Bocut. „Te, Sever, a te Banatodban, én meg az én Olteniámnál maradok... Ghelmegeanu folyton Maniu körül legyeskedett.

...Bravó, Bodola! Ez aztán ragyogó volt! Bodola védtelenül gölt fejt a Phöbusnak...

— És mi igaz a június 15-i terminusból? — kérdeztük. Valóban hatalomra jönnek?

Mi lesz június 15-én

— Mihalache azt hiszi, hogy jövőnk. Maniu azt mondta: „Majd meglátjuk.”

— És ön mit hisz?

— Azt, amit Maniu.

— Mondja, Lazar dr. miért papábbak önök a papánál? Miért szélsőségesebb maniuista ön, mint maga Maniu?
— Mert az én lelkiismeretem ezt így diktálja — mondja széles taglejtéssel Lazar Illés. Az én helyem ott van, ahol a legélesebb a harc. Az én tevékenységem lendületet, erőt visz a maniuista frakcióba és a frakció nélkül a párt már régen százfelé hullott volna. A tömegek elkedvetlenednek a hosszú ellenzékieskedés alatt. Mihalache azt mondta nekem a multkoriban: Csak maga és Boila Zacharias miatt nem kerülhetünk még hatalomra...

— És ön mit választott Mihalachenak?

— Azt, hogy ha ezt komolyan hiszi, zárjon ki a pártból... Egyszer már megtette, de aztán ismét visszafogadták.

— Nem gondolja Lazar dr., hogy a maniuista frakció bizonyos taktikája csak ugyan utójában áll a nemzeti parasztpárt érvényesülésének? Nem gondolja, hogy a nemzeti parasztpárt belső villongásai időt és erőt adnak a szélső jobboldalnak a fejlődéshez és terjeszkedéshez? A náciok egyre tulnvomóbb befolyást gyakorolnak az ifjúságra és mindezért részben Maniut is felelőssé teszik...?

„A demokráciának szüksége van Maniura”

— Nem olyan fekete az ördög, ahogy a falra festik... Az emberek nem ismerik eléggé Maniut, aki sokkal nagyobb politikus, mint amilyenek egyesek tartják. Csak mi ismerjük őt, akik közvetlen környezetében élünk és akik készséggel követjük őt, bármire is vezetne. A román demokráciának szüksége van Maniura. A mi demokráciánk közül melyik őrizte meg évtizedeken át a maga meggyőződését, egyenes vonalát úgy, mint Maniu. Jobbról balra, balról jobbra tolódtak az emberek, mindegyik készen a kompromisszumra, a megalkuvásra, a koncert. Maniu maradt

sziklaszilárdan, megingathatatlanul a maga helyén. Megmaradt a román demokrácia pillérének. Támadhatják bármely oldalról, ő kitart az adott szó, a tiszta meggyőződés, az igazi demokrata elvek becsületes útján. Nem ismeri az opportunizmust, nem törtét a miniszterelnöki szék felé. Mikor Mihalache lemondott, és látta, hogy nincs tovább, arra is készen állott, hogy a tettek mezejére lépjen és átvegye a párt vezetését...

— Mi lesz mégis, ha a párt június 15-én nem kerül hatalomra?

— Akkor Maniu ölébe fog hullani a párt. És Maniu meg fogja mutatni, hogy mit tud. Maga köré fogja összpontosítani az összes demokratikus erőket és egy éven belül a nemzeti parasztpárt ismét tündökölni fog, mint 1928-ban, az albaiuliai gyűlés idején.

— Melyik pártnak volnának egyébként sánszai?

Mi jöhet?

— Lehet, hogy maradnak a liberálisok, lehet, hogy Vaida jön, bár Transzilvánia legfeljebb két-három jó megyéje van... — És Gogáké?

— Gogának Transzilvániában nincs talaja. A regátban vannak szavazatai és Cuzza fészkeiben: Moldovában, Basarabiában és Bucovinában.

— Codreanurol mi a véleménye?

— Elég veszedelmes. De ha Maniu jön, az egész mozgalmat le fogja vezetni. Benünket halálosan gyűlölnék. De akkor majd kiderül, hogy ki az erősebb.

— Mit szól Dinu Bratianu campulungi beszédéhez?

— Nem volt más választása. Nekik menniök kell és miután mi állunk legközelebb az utódláshoz, igyekezett helyreállítani a jóviszonyt Nekik van már mit aprítaniok a tejbe. Volt idejük négy esztendő alatt.

Most Lazar Illés minden apropo nélkül válaszol és kerületére, Maramuresre tereli a beszélgetést.

— Tudja, valami szörnyű, hogy mi van ott — mondja. — A nyomor különösen leírhatatlan. Nem ártana, ha ezek az egy-

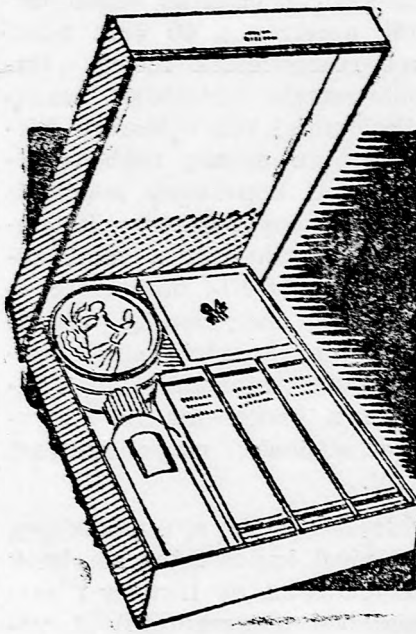

Az ön szépsége elragadó

és ez természetes is. — Az On csodálatosan szép arcára mindenkinél feltűnő Tökéletes, sima tetnje fokozza minden társaságban kellemes megjelenésének hatását.

Csak kevesen tudják, hogy ezen siker kulcsa a Richard Hudnut féle szépség-epolás — világhírű készítményének rendszeres használata, melyek azon els alapján vannak előállítva, hogy egyik készítmény kiegészíti a másikat és az összes együtt egy egészet képez és ez a „TÖKÉLETES SZÉPSÉG”

1. THREE FLOWERS SPECIAL CLEANSING CREAM (Az arcból tisztító krém) Gyorsan olvad és ennek folytán a porok mélyébe hatolva megtisztítja a bőrt.
2. THREE FLOWERS SKIN AND TISSUE CREAM (Ejeli Krém) Táplálja az arcot és annak szövetszerkezetét.
3. THREE FLOWERS VANISHING CREAM (Nappali Krém) Megvédi a por és az időjárás viszontagságai ellen és matt és frisse teszi az arcot. (Ideális puder alap).
4. THREE FLOWERS SKIN TONIC AND FRESHNER (Frissítő hatású arcvíz) Elénkíti a vérkeringést táplálja és simává teszi a bőrt.
5. THREE FLOWERS FACE POWDER (Arcpuder) A legnemesebb nyersanyagokból finoman szitálva, egy bárszönyor, védőréteget képez az arcon.

RICHARD HUDNUT
THREE FLOWERS

ügyü antiszemita újságírók odautaznának egyszer. El menne a kedvük a zsidógyűlöletől. Ők persze csak azt látják, amj Bucurestiben van, azt a néhány milliómost... Szegény maramuresi zsidók, ahogy azok éhezni tudnak... És mégis olyan szaporák. Nyolc-tíz-tizenkét gyermeket is világ-

ra hoznak. Engem szeretnek és állítólag Eliás Lojzernek hívnak. De nem tudom megbocsátani nekik, hogy a választásokon mindig másfelé szavaznak.

A bíró sipja a mérközés végét jelzi. Győzött a román csapat 2:1-re. A beszélgetés véget ért. (—del)

Select Muzg

KÖVETKEZŐ SLÁGERE:

Szerелеmből elégtelen

BUS FEKETE LÁSZLÓ közismert regényének filmváltozata, főszerepekben:

Simone Simon, Lotta Young, Constance Bennett, Jeanelle Gaynor, Lukács Pál

MA: TARZAN FOGSÁGBAN, főszerepekben:

JOHNNY WEISSMULLER, MAUREEN O'SULLIVAN.

Döntő fordulat várható a magyarországi politikában a szélsőséges propaganda elfajulása miatt

Eckhardt Tibor és pártjának erélyes fellépése, a szélsőségesek le-törése érdekében

Budapest, április 10. A magyar közélet rendkívüli izgalom hatása alatt áll. Az utóbbi napokban egyre erőteljesebben nyilatkozik meg a magyar demokratikus közvélemény a szélsőséges propaganda ellen. Az ellenzéki pártok között elsősorban a kiszegzadapárt az, mely imponáló határozottsággal és lendülettel lép fel a szélsőségesek ellen. Ez a párt, mely a szociáldemokraták mellett Magyarországnak legnagyobb, széles néprétegekre támaszkodó parasztpártja, most már ideológiai és gyakorlati uton egyaránt offenzívát indított a szélsőséges heccelők ellen, akik ma már az egész országot behálózzák.

De az utóbbi napokban az Eckhardt Tibor elnökelével működő párt nemcsak a tömegek között, de a politikai életben is gyökeresen változtatott taktikáján. Eckhardt eddig türelmi politikát követelt a Darányi-kormányval szemben. A minapában tartott pártértekezleten azonban már kiderült, hogy a párt tagjai nem értenek egyet ezzel az állásponttal.

Az értekezletről kizsivárgott részletek

szerint több kiszegzadapárti képviselő felszólt és ezeknek nagyrésze nem helyeselte a pártnak a kormányval szemben való türelmi politikáját. Többen szótartotték, hogy a kormánypart egyes frakcióiban igen erősek a diktatórikus törekvések és ugyanezek a frakciók, ha nem is mondják ki nyíltan, de ellenzik a titkos választójog megvalósítását. Egyes szónokok kifejtették, hogy a bizonyos szélsőséges oldalról jövő zavarteltő törekvések arra irányulnak, hogy ezek az elemek elgáncsolják a titkos választójogot. Az értekezlet tagjai ekkor egyhangúlag kijelentették, hogy minden erejükkel küzdeni fognak a titkos választójogért, az alkotmányosságért, a diktatórikus törekvések ellen. Szóba került, hogy azért, mert nagyon veszedelmesek már a szélsőséges törekvések, össze kell fognia a kiszegzadapártnak a többi alkotmányos alapon álló ellenzéki párttal és esetleg a kormánypart diktatúraellenes alkotmányos frakcióival is.

A független kiszegzadapárt az esetben, ha a kormány nem járulna hozzá nagyobb határozottsággal és nyíltabban a helyzet

tisztázásához, megváltoztatná politikáját és az eddigi semlegesség helyett, éles küzdelmet folytatna a kormány ellen és maga igyekezne felvonnai a harcot a szélsőségekkel. Eppen ezért Eckhardt Tibor arra kérte a miniszterelnököt, hogy most már végre a leghatározottabban számoljon le a szélsőségekkel.

Eckhardt erélyes fellépése nagy visszhangot keltett politikai körökben. A kormánypartban is egyre erősebben nyilatkozik meg az ellenhatás a szélsőséges terrorral szemben. Eckhardt pártjának támogatása lényeges mértékben befolyásolta a kormány nyugalmi helyzetét. Kizsivárgott hírek szerint Eckhardt meglehetősen határozottsággal közölte vele azt a felfogását, hogy a kormánynak az eddiginél sokkal erélyesebben kell szembeállnia a szélsőségekkel és amennyiben ez nem történik meg, a független kiszegzadapárt a kormánnyal szemben a legélesebb ellenzékbe vonul. Ugy hírlik, hogy a miniszterelnök válasza után Eckhardt Tibor a kérdés tisztázását még nem tartotta lezártnak és ezért újabb megbeszélésre lesz szükség. A Darányi-kormány számára tehát az elkövetkező napok sorsdöntő fontos-ságuk lehetnek.

Eckhardt és Darányi tárgyalásai nagy feltűnést keltettek és általános nyugtalan-ságot idéztek elő. A két politikus megbeszélésel előtt Bethlen István gróf is tárgyalni kezdett Eckhardtal. A megbeszélést azonban néhány nappal, Eckhardt vidéki útja miatt, el kellett halasztani.

Eckhardték erélyes állásfoglalása hatott a szintén kormánytámogató keresztény-pártokra is, melyben szintén hangok hallatszottak el a szélsőségesek ellen. A kormánypart köreiben nagy a riadalom, hogy esetleg a kereszténypart is megvonja a NEP-től parlamenti támogatását, ami válságos helyzetbe hozná a kormányt. A válság még nem bontakozott ki s ezért magyar politikai körökben nagy érdeklődéssel tekintenek a legközelebbi napok eseményei elé.

KÖZGAZDASÁG

Kétszáz ezer bejegyzett cég működik az országban

A Bucuresti székhellyel működő iparkamarai szövetség mellett nyilvántartó hivatal működik, amely az egyes kamarák cégjegyző osztályainak adatait összesíti. Ez a hivatal most statisztikai kimutatást készített az ország területén 1937 április elsején cégjegyzett vállalatokról. A kimutatás szerint 182.310 egyéni és 20.449 társas céget jegyeztek be eddig a napig, minthogy azonban ebből le kell vonni az utóbbi évek

során törölt 15.545 egyéni és 2555 társas céget, ez év április elsején összesen 202.759 ténylegesen működő, szabályszerűen bejegyzett cége volt az országnak. A bejegyzett cégek országgrészenkénti megoszlása a következő: Regát 115.263 cég, Basarabia 27.669, Bucovina 9529, Transzilvania 68.498. Ebben a kimutatásban azonban nem szerepelnek az időközben töröltetett, tehát megszűnt cégek.

Clujon rendezik meg a kereskedők országos kongresszusát

A cluji Sfatul Negustoresc, (Kereskedő Tanács) választmánya április 8-án este Comsa Jonel szenátor elnökletével ülést tartott, amelyen az egyesület ezévi rendes közgyűlésének napját 1937 május 16-ára délelőtt 10 órára tűzte ki. A Sfatul rendes közgyűlésének befejezése után az új alapokra fektetendő Kereskedők Önszervező Egyesülete fog közgyűlést tartani. A választmány foglalkozott a már régebben tervbe vett országos kereskedő-kongresszus megrendezésének kérdésével is és úgy döntött, hogy a központtal és a Sfatul többi kerületi szervezeteivel létesítendő megállapodás után — valószínűleg május végén, vagy június elején — fogja Clujon megrendezni. A Sfatul vezetősége már megette a szükséges lépéseket, hogy az országos kereskedő-kongresszus résztvevői 50 százalékos vasúti kedvezményt élvezzenek. A Sfatul kongresszusával kapcsolatosan nyitja meg a cluji kereskedelmi és iparkamara állandó jellegű ipari kiállítását is és mindkét alkalommal megjelenik a kormány hivatalos képviselője is.

a craiovai Sfatul-kerület március végén tartott ünnepségről, amelyen a 60. évét betöltött kereskedőket részesítették meleg ünnepségekben és több osztály zászlóját szentelték fel. Ez alkalommal több bizserül kérdést is letárgyaltak az ország több részéből összegyűlt szakmai képviselők jelenlétében. A kereskedők könyvvezetési kötelezettsége kérdésében, tekintettel a miniszteri riumi részről adott április 15-i határidőre — és a jogi szempontokból még mindig tisztázatlan helyzetre, Comsa szenátor elnök személyesen fog a pénzügyminisztériumban eljárni és elsősorban a kiskereskedők könyvvezetési kötelezettségének megszüntetését fogja szorgalmazni. Az elnök egyidejűleg eljár a repülőbélyeg alkalmazása kérdésével kapcsolatos sérelmek ügyében is, amelyeket az új törvény sem tudott teljes egészében megszüntetni. A választmány több a kereskedelmi élettel szoros összefüggésben levő kérdés tárgyalása után elhatározta, hogy a kereskedők járdatisztítási kötelezettségével kapcsolatos sérelmek orvoslását fogja szorgalmazni Cluj város polgármesterénél.

Romanovici főtitkár beszámolt az ülésen

Eredeti közlemény.

„Meggyógyultam súlyos gyomorbetegséimből,

rettenetes gyomorgörseimből, hányinger és felfúvódásomból 2 üveg Gastro D. után. 80 kilóról 52-re fogytam le, de az első kanál orvosság után mind jobban és jobban éreztem magam és ma teljesen meggyógyultam mondhatom magamat. Most 68 kilós vagyok és mindent eszem. Szívemből köszönöm Császár gyógyszerártnak. Teljes tisztelettel:

Andrei Ianculescu

Com. Pipea Bordesca, p. u. Peris.

Kisérje figyelemmel az ezután közlendő köszönőleveleket.

Gastro D. kapható gyógyszerártnak és drogériákban, vagy megrendelhető 130 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerártnak Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Nem adnak ki több buzakivíteli engedélyt, Bucurestiből jelentik: A buzaértékesítési bizottság tegnap esti ülésén ideiglenesen elhatározást nyert, hogy nem adnak újabb buzakivíteli engedélyeket, amíg sürgős kimutatás nem készül a diszponibilis buzamennyiségről. A máig kiadott engedélyek érvényesek maradnak.

Csödöt kértek a sinaiai kaszinó ellen. Samuil Grünstein oradeai fatermelő cég 150.000 lejes váltóper alapján csödöt kért az ilfovi törvényszék előtt a sinaiai kaszinó ellen. Csöd tárgyalás április 15.

A nyugták repülőbélyegilletéke. Az új repülőbélyeg törvény nyugtáira a következő illetékeket írja elő: 100 lejtől 10.000-ig 2 lej, 10.000—50.000-ig 5 lej, 50.000—200.000-ig 10 lej és azonfeül 20 lej. A hivatalos körök ezt úgy értelmezik, hogy az első kategória 100 lejtől 9999 lejjig, a második kategória 49.999 lejjig stb. tart.

Uj élesztőgyár alakul? Annak ellenére, hogy a jelenlegi szesz törvény új élesztőgyárak alapítását megtiltja, Timisoara mellett a Banloc gazdaságon új élesztőgyár alapítása vette kezdetét. Az új gyár árpából fogja az élesztőt előállítani, a jelenlegi termelési rendszerrel ellentétben, amelynél az élesztő, mint a sör és szesztermelés mellékterméke jelentkezik. A gyár a működést engedélyt már el is nyerte.

Az Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank csődjének újabb fejleményei. Az Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank csőd-tömeggondnokai korábban pert indított Kabdebo Tibor cluji háztulajdonos ellen 100.000 lej összeg iránt, azzal az indokkal, hogy Kabdebo akkor vette ki a bankból betétjét, amidőn már tudta, hogy a bank fizetéképtelen. A per szünetelt 3 évig, mire a bíróság megszüntette azt, mely megszüntetés ellen a tömeggondnok a táblához felfolyamodott. A tábla most tartott tárgyalásán elutasította a csőd-tömeggondnok felfolyamodását, kimondva, hogy bár az időközben életbelépett banktörvény szerint a csődben lévő bankok javainak likvidálására beadott keresetek bélyegmentesek, a tömeggondnoknak kériem kellett volna a tárgyalás időközbeni kitérését. A tábla megállapította egyúttal azt is, hogy a követelés a bank javainak leltárában nem szerepelt és ezen a címen is elutasította volna a keresetet.

Besa Eugen igazgató tagja lett a Magyarországgal tárgyaló román bizottságnak. A román-magyar kereskedelmi egyezmény megkötésére tárgyalások indulnak meg. A román tárgyalóbizottság tagjai közé a kormány kinevezte Besa Eugent, a Sodronyipar r. t. igazgatóját. Ugyancsak Besa igazgatót nevezték ki a nagyiparosok képviseletében a Comisia Industriala tagjává.

Sikeres Petőfi-est volt városunkban. Pénteken este a Munkásotthonban forró sikerű Petőfi-est zajlott le a Magánalkalmazottak Szakszervezetében. Jordáky Lajos megnyitó beszéde után az Építőmunkások Dalkara Petőfi-dalokat adott elő, majd Simon György szuggesztív erejű Petőfi-szavatai mozgatták meg a közönséget. Az est előadója, Méliusz József író, Petőfi költészetének mai aktualitását világította meg s különösen az utódállamok magyarságának felújuló Petőfi-kultuszát ismertette. Szép sikert aratott a munkásműködő Petőfi életképe Kun Béla ügyes rendezésében. Az előkép szereplői korhű nemzeti jelmezekben kilenc Petőfi-verset adtak elő. Különösen Györkös Kató „Kard és láncc” szavata tünnt fel kitünő hangszereléssel. Ilyes Gyula híres Petőfi könyvének nagy érdeklődéssel fogadott ismertetése után az énekkar újabb szereplése zárta be az emelkedett hangú estét Külön elismerés illeti meg Utó Lajos tanár karmesteri teljesítményét.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnel egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

3 szobából álló üzlethelyiség berendezéssel együtt, textil- vagy rövidárukeraktnak nagyon alkalmas, kiadó. Ugyanott két szobás komfortos modern lakás fürdőszobával kiadó. P. Mihai Viteazul 37. (Rosenzweig-ház.)

Női és férfi fehérneművarrást, teljes keletgyék készítését a legszebb kivitelben olcsón, vállalom. Berkovitsné, Str. Leg. Ardeleana 6.

Sadchunem סדחונם házasságközvetítő. Küldjék címüket Rudolf Mosse S. A. Timisoara, Str. Mercy 1. „Sadchen” jellegre.

Malom- és terményszakmában mérlegképes levelező-könyvelő keres megfelelő, esetleg utazói állást. Fuchs, Satumare, Filipescu 21.

Mezővárosban 30 éve fennálló üzlet széleskörű angro és detail vevőkörrel, tökéletesség miatt, átadó. Ajánlatokat „Átadó” jellegre a kiadóba.

Kiadó május 1-re napos, világos különbejárta szoba, fürdőszobahaszználattal, butorozva vagy üresen. Megtekinthető délelőtt 10—1-ig, vagy este 8—9 között. Török Mária Str. Stroiescu 11/a.

Jóvalaló zsidó péket Clujon álláshoz juttatnék házasság által. Cim a kiadóba.

Gyári ingatlan, szép világos, tágas nagyméretű munkatermekkel bérebeadó. Transzilvania butorgyár, Dragos Voda 34.

Különleges nagygyümölcsű őszibarackfák megérkeztek. (3 darab gyümölcs 1 kiló.) Grieger, Reg. Carol II, 37.

Hölgyek figyelmébe! Művészies parókakészítés már 1400 lejtől. Parókák tartós ondolálása 200 lejtől. Legrégibb és legmegbízhatóbb cég. Összes külföldi különlegesekkel szolgálók. Mussa hölgyfodrász, P. Unirii 23.

Finzler ruhafestő és tisztító. Telefon 506. Str. T. Vladimirescu 11. sz. Elsőrendű munka! Szolid árak! Pontos kiszolgálás!

Plata Unirii közvetlen közelében üzlethelyiség, ugyanott nagy raktárhelyiségek kiadók. Iuliu Maniu 7.

Keresek május 1-re főzni tudó bejaronót, kéttágu családhoz. Cim a kiadóban.

Kiadó, május 1-re, esetleg azonnalra, üvegfalal kétrészre osztott tágas, nagy helyiség. Irodának, vagy csendes munkát üzö műhelynek kiválóan alkalmas. Érdeklődni az Ellenzék könyvostályában, Cluj, Plata Unirii.

Üzlethelyiség kiadó. Érdeklődni a kiadóhivatalban.

3 és 4 szobás komfortos lakás május 1-re kiadó. Cal. Reg. Ferdinand 70.

Szorgalmas és agilis képviselők fix jövedelemre és magas provizióra tehnek szert. Ajánlatok „Azonnali inkasszó” jellegre R. Mosse S. A. Timisoara I. Str. Mercy 1. küldendők.

Párizsi kiállításra utazók! Transzilvániai ortodox konyha Párizsban! Vendéglőm szigoruan rituális, árain szolidak, az ételek a legizletesebbek és dietikusak. A kiállítás körzetében. Hartmann Simon, Párizs, IV. 19. Rue Ferdinand Duval.

Kétszoba, konyha kiadó Grigorescu uccaelején. Magányos urinő lakótársnót keres. Értekezni, „Femina” konfekció üzlet, Str. Memorandului 1.

Gyártelep központi fekvéssel, 580 négyzetméter bépített területtel eladó. Cim: Schuffele fejkendőgyár Str. Calugáritelor 11-a.

Keresek helyettesítő orvost körbe, hosszabb időre. Cim a kiadóban.

Elsőrendű כשר ארטה vegetárius konyha, cukkrészettel egybekötve. Brisszek, lakodalmak, zsurok rendezését vállalja: Adler, Regele Ferdinand 22, I. emelet. Abonensek kedvezményben részesülnek.

APRILIS 15.-én Az ÁLLAMI SORSJÁTÉK II. OSZTÁLYA

A házbér gondja helyett, milliók perspektívája

Osztályonként kétszáz leivel részt vesz minden HUZÁSON, mindig emelkedő esélyekkel

II. osztály: 16.560 nyere-mény összesen 36.508.800 LEI értékben

Ujra meg idejében sorsjegyet vásároljon új sorsjegyeket

Roma

BUCUR sajtóban és román pak formában k széről bizony kormány h

Az kam mo

Beck kül Muss

Róma, ápr 10 által néhá ellenes hadj get öltött, m gerőj beszélne nes magatar ménye az ur mondása lesz A Tribuna határolja el kétől, amelye vezetik. London, ápr zetvédelmi m este, hogy a Anglia hadif

„Ugy ka m

mondott

Jeruzsálem, hiradásai után foglalkozik P kérdésével. E egészíti ki ez arab körök is osztásának t „cionista tény járulásukat a Abdullah emir folyásos angó Azt állítja tov mufti is ennel ben folytatott kantonizálás t Ibn Szaud kir értesülése szer koronázási ün lások fog f hogy az angol je a terv szárn

Londoni p tanszirozák a nyos jelek arr bizottság mos földrajzi, mint ket keres a p dására. A Dai kantonizálási

A hie

amely minden tott, az új, s bizható, uely PRIMEROS

Román-olasz szerződés is készül?

BUCURESTI, április 10. Az Univer sul írja: Arról értesültünk, hogy az olasz sajtóban és egyes francia lapokban olyan hírek jelentek meg, amelyek szerint olasz-román paktum áll készülöben az olasz-juhoszláv szerződés mintájára. A hír ebben a formában korai. Kapott értesüléseink annyit erősítenek meg, hogy Olaszország részéről bizonyos indítványok történtek, de mindenekelött szükséges azokat a római kormány hivatalosan megerősítse és részletezze.

Az olaszellenes angol sajtó-kampány miatt Olaszország felmondja az olasz-angol tengeri egyezményt?

Beck külügyminiszter hivatalos látogatást tesz Rómában

Mussolini rövidesen találkozni fog Hitlerrel?

Róma, április 10. (Rador.) Az olasz sajtó által néhány nap óta folytatott angol-ellenes hadjárat tegnap igen támadójellegűt öltött, mert egyenesen annak lehetőségéről beszélnek, hogy az angolok olaszellenes magatartásának közvetlen következménye az uriemberi egyezmény gyors felmondása lesz.

A Tribuna arra kéri az angol kormányt, határozza el felelősségét azon angol lapoktól, amelyek az olaszellenes kampányt vezetik.

London, április 10. (Rador.) Inskip nemzetvédelmi miniszter kijelentette tegnap este, hogy a fegyverkezési terv szerint Anglia hadifelszerelése öt év alatt nyer

befejezést. Az élelmiszertartalék legkevesebb három hónapra elégséges.

Egyidejűleg az olasz sajtóminisztérium cáfolja azt a hírt, hogy Mussolini a napokban találkozna Hitlerrel a poroszországi Godesbergben. A Havas mégis tudni véli, hogy a két államférfi közeli találkozója nincsen kizárva.

Mussolini ma közölte, hogy a jövőben a gyarmatügyi minisztert Olasz-Afrika miniszterének fogják nevezni és fontosságához méltó székhelyet kap.

Varsó, április 10. (Rador.) Beck külügyminiszter rövidesen hivatalos látogatást tesz Rómában.

„Ugy fogunk harcolni Palesztina kantonizálásának terve ellen, mint ahogy az Uganda-terv ellen küzdöttünk“

mondotta Ussiskin. Ben Gurion és Shertok is kategórikusan állást foglaltak a kantonizálási terv ellen

Jeruzsálem, április 10. Az angol lapok híradásai után most már az arab sajtó is foglalkozik Palesztinai kantonizálásának kérdésével. Egy beyruthi arab lap azzal egészíti ki ezeket a híreket, hogy bizonyos arab körök is támogatják Palesztina kettészétésének tervét és ehhez állítólagos „cionista tényezők“ is hallgatólagos hozzájárulásukat adták. A lap szerint a tervet Abdullah emir támogatja elsősorban és befolyásos angol körökben is vannak hívei. Azt állítja továbbá, hogy a jeruzsálemi főmufti is ennek a megoldásnak az érdekében folytatott tárgyalást Mekkában és a kantonizálás tervének támogatását kérte Ibn Szaud királytól. A lap tudósítójának értesülése szerint Abdullah emir a londoni koronázási ünnepségek alkalmával tárgyalásokat fog folytatni annak érdekében, hogy az angol politikai köröket is megnyerje a terv számára.

Londoni politikai körökben is tovább lanszozzák a kantonizálás tervét és bizonyos jelek arra mutatnak, hogy a királyi bizottság mostani tanácskozásain inkább földrajzi, mint szociálpolitikai intézkedéseket keres a palesztinai problémák megoldására. A Daily Herald jelentése szerint a kantonizálási terv értelmében az egész

partvidéket az akkori öböltől a déli Gazaig a zsidóknak adták át, ahol egymillió zsidó letelepítésére van lehetőség, míg az arabok Palesztina többi részét kapnák Transzjordániával együtt. Haifa szabad kikötő, Jeruzsálem pedig nemzetközli zóna volna, angol fennhatóság alatt.

Ezzel szemben a News Chronicle szerint Palesztina kantonizálásának terve az utolsó alternatíva volna csupán, ezt azonban a királyi bizottság tagjainak többsége ellenzi,

mert attól tart, hogy ez a felosztás csak a fajellentétek fokozottabb kiéleződését vonná maga után.

A lap tudni véli, hogy a királyi bizottság tárgyalásai rendkívül kritikus stádiumba jutottak és távolról sem lehet még szó a bizottság munkájának befejezéséről. A „végleges és fontos határozatokra csak ezután kerül majd sor“.

Olyan határozatról van szó — mondja a lap politikai tudósítója, amely nemcsak az angol kormányra, hanem a Népszövetségre is tartozik.

Mialatt az angol és arab lapok a kantonizálás tervét lanszozzák és

míg a hivatalos arab körök mélyen hallgatnak az egész kérdéstről, a Cionista Szervezet vezetői a legkategorikusabb formában foglaltak állást minden kantonizálási elgondolás ellen.

Mose Shertok, a Jewish Agency politikai osztályának vezetője, kijelentette a Zsidó Távirati Iroda tudósítójának, hogy a Jewish Agency élesebben fog harcolni mindenféle kantonizálási terv ellen, mint ahogyan azon veszedelmek ellen harcolt, melyek eddig fenyegették a Zsidó Nemzeti Otthont.

A palesztinai Mizrahi konferenciáján David Ben Gurion, a Jewish Agency exekutívájának elnöke, tett igen kategórikus nyilatkozatot ebben a kérdésben.

A
Gladys
KREM —

mindenféle cipő ápolószere

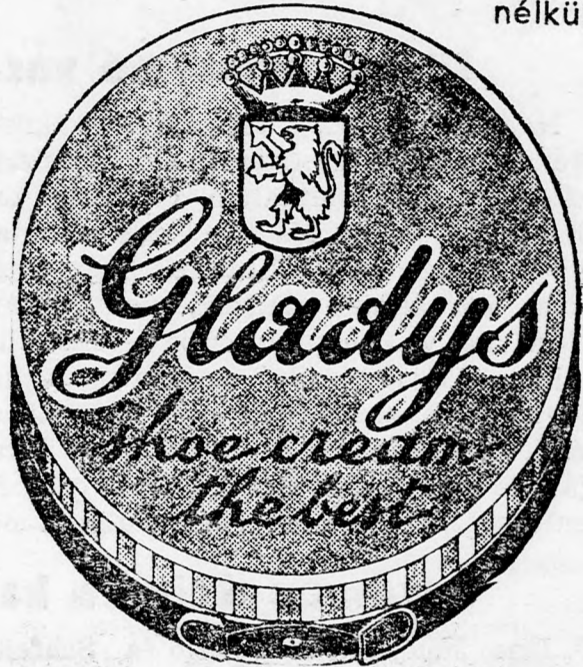
A bőr, amelyből a cipő készült, minden párnál más és más.

A GLADYS krémet kiváló tulajdonságai nélkülözhetetlenné teszik mindenféle cipő számára.

A GLADYS krémmel ápolott cipő mindenkor ragyogóan fényes és a szemnek tetszetős. De az ilyen cipőnek a tartóssága és rugékonysága is megnő.

Írta ez a titka, amiért a Gladys krémet más hasonló gyártmánnyal szemben előnyben részesítik.

Ne felejtse el! MEG A LEGOLCSÓBB PÁR CIPŐ IS SOKKAL DRÁGÁBB, MINT EGY DOBOZ GLADYS CIPŐKRÉM

— Nem tudunk még semmi véglegest a királyi bizottság jelentésének tartalmáról, fennáll azonban az a gyanu, hogy kantonizálási tervet foglal magában. Addig fogunk harcolni az ilyen terv ellen, amíg Palesztina felosztásának állítólagos tervét teljesen elejtik.

M. M. Ussiskin, a Zsidó Nemzeti Alap elnöke, egy újságíróknak kijelentette, hogy a cionisták éppen úgy fognak harcolni

Palesztina kantonizálásának terve ellen, mint ahogy az Uganda-terv ellen harcoltak annakidején.

Ussiskin kijelentette továbbá, hogy a Zsidó Nemzeti Alap rövidesen 35 ezer dunamnyi területet fog megvásárolni Beisan mellett, ahol hat új kolóniát és lehetőség van arra, hogy Felső-Galileában 120 ezer dunamnyi területet vegyen meg, amire a diaszpóra segítségét várja Erec Jiszráél.

Zsidók a koncentrációs táborban

Megtiltották a levelezést a zsidó foglyoknak

London, április 10. A „Manchester Guardian“ egy zsidó fogoly levelét közli, amelyet az egy német koncentrációs táborból ír anyjának. A levél így hangzik:

„Az elengedett zsidó védelem-foglyok rossz hálálták meg az emberi bánásmódot, amelyben a táborban részesültek, az által, hogy rémhíreket terjesztettek külföldön a táborról. A lapok, amelyek a zsidó emigránsok által elmondott valótlanosságokat leközölték, kimondott zsidólapok voltak. A tábornokparancsnok ezért megtiltotta az összes zsidóknak, hogy leveleket írjanak, vagy kapjanak. Ezt a parancsnok megbízásából közlöm veled és kérélek, ne küldjél nekem leveleket mindaddig, amíg erre nézve nem kapsz más értesítést.“

Hatvan ügyvédet a kamarából való kizárás veszélye fenyeget Timisoaran

A kamara kizárja a tagdíjhátralékos ügyvédeket

Timisoara, április 10. (Az Uj Kelet tud.) A timisoarai ügyvédi kamara elmúlt ülésén az átlag ügyvédek havi kamarai illetékét 80 lejre emelték fel. Eddig az ügyvédek havonta 50 lejt fizettek a kamarának. Az intézkedéssel együtt azt is elhatározta a kamara, hogy a jövőben nagyobb szigorral fognak eljárni a tagdíjakkal hátralékos ügyvédekkel szemben. A kamara pénteken este tartott ülésén meg is hozták a díjakkal hátralékban lévő ügyvédek elleni határozatot, ami az ügyvédi karban kellemetlen feltűnést keltett.

Az ügyvédi kamara elhatározta, hogy 60 ügyvédet, akik tagdíjakkal hátralékban vannak, rövid határidőn belül kizárja tagjai sorából, ha hátralékaikat nem rendezik. A határozat szerint az esetleges kizárásokról értesíteni fogják az összes bírói fórumokat és így az ügyvédek semmiképpen nem jelenhetnek meg a bíróság előtt. Az ügyvédek illetéke összesen évi kétezer lejre rug, ami a havi járulék, a nyugdíjalap és a hivatalos közlönyelfizetése között oszlik meg.

A higiénia csodája!

amely minden más gumit háttérbe szorított, az új, garantált és feltétlenül megbízható, selyemvékony, nem érezhető: PRIMEROS BRILLIANT EXTRA PRIMISSA.

SPORT

CAO—Universitatea

Cluj, április 10. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság küzdelme során a cluji csapatok közül az Universitatea ma az oradeai zöldfehér együttesel, a CAO-val játszik. A két együttes cluji találkozója mindig érdeklődés kísérte. A CAO az utóbbi időkig a román labdarugás fejlettségének egyik méltó kifejezője volt. Csak néhány hete mutatkozik valamelyes visszaesés az együttes teljesítőképessége körül, ez az átmeneti formahanyatlás is azonban elmúlóban van, amit bizonyít a CAO multheti győzelme. A mai ellenfelek közül a bajnoki táblázaton az Universitatea a jobb. Egy hellyel megelőzi a CAO-t, pontszámaik azonban egyforma: 13—13. Akármelyik csapat győz tehát, megugrik, magamögött hagyva ellenfelét.

A mérkőzésnek soronkívüli érdekessége, hogy a Csehszlovákia—Románia mérkőzésre való tekintettel, Huza dr, a válogatóbizottság cluji tagja a számbajóhető válogatott játékosok formáját, de különösen Juhász és Gain teljesítőképességét összehasonlítva figyelné fogja.

A mérkőzés, amelyet Tica Ilescu vezet, délután 4 órakor kezdődik és azon a csapatok a következő összeállításban játszanak:

CAO. David, Zukermann—Sarkadi, Krausz—Juhász—Feuerstein, Geczó—Kovács—Bodola—Borbély—Haláty.

Universitatea. Sepsí, Borgea—Jancovici, Stefanescu—Gain—Golub, Bence—Paunescu—Szaniszló—Floesteanu—Draga

Haggibor—Turnatoria

A CAO—Universitatea mérkőzésen kívül a mai cluji labdarugóprogramon több alkerületi bajnoki és egy C) liga mérkőzés szerepel. Az alkerületi bajnoki program során a Haggibor labdarugócsapata a cluji vasöntőde csapatával, a Turnatoriával játszik. A mai részletes cluji program a következő:

Kispálya. Reggel 8 órakor: Napoca—Turnatoria ifjúsági bajnoki, vezető Micu. 10 órakor Haggibor—Turnatoria, kerületi bajnoki, vezető Man Károly. Délután 2 órakor ECHO—CMSC ifjúsági bajnoki, vezető Vlad.

Nagypálya. Reggel 9 órakor: CMSC—Reuniunea kerületi bajnoki, vezető dr Hirsch. 11 órakor Ceramica—UEC, Nemzeti Bajnokság C). Délután 2 órakor: Universitatea—Unirea ifjúsági bajnoki, vezető Muresan Anton. 4 órakor: CAO—Universitatea, vezető Tica Ilescu, határbírók dr Catona és dr Boldur.

Franciaország nem teljesítette Románia kívánását; elmaradt a francia-román válogatott labdarugómérkőzés. Bucurestiből jelentik: A mára tervezett francia-román válogatott labdarugómérkőzés elmarad. A francia szövetség ugyanis nem teljesíthette a román szövetség kétféle millió lejes anyagi feltételét.

A csehszlovák válogatott csapat a jövő héten pénteken érkezik Bucurestibe és itt pihen vasárnapig, a román-cseh válogatott labdarugómérkőzésig.

A PHÖBUS CLUJON! A budapesti Phöbus labdarugócsapata május 2. és 3-án minden valószínűség szerint Cluj vendége lesz. Az érdeklődő tárgyalásokat az Universitatea vezetése folytatja. A Phöbus az Universitateával és a Victoriával játszana.

A Victoria ifjúsági csapata ma nem utazik Bucurestibe, mint ahogyan szó volt, hogy a Venus ifjúsági együttesével előmérkőzést játszon. Azért, mert az ifjúsági Szántai az első csapatban játszik a sérült Munteanu helyett. De az ifjúsági gárda másik két tagja is sérült.

Csehszlovák határbíró is lesz a román-cseh mérkőzésen. Ebben állapotok meg az érdekeltek. A csehszlovák határbíró költségeit természetesen a román szövetség kell fedezze.

Az országos asztaliteniszbajnoki versenyek ma lesznek Cernautiban, a Makkabi rendezésében.

A magyar-olasz kardcsapatversenyt, amely tegnap volt Budapesten, a magyarok nyerték 19:17 arányban.

Francia megtorlás az olaszok ellen. Párizsból jelentik: Az olasz-francia politikai ellentét, mely most a sport terén robbant ki, újabb súlyos esetet termelt ki. A francia testnevelési tanács ugyanis tegnap betiltotta a francia kosárlabdacsapat utazását Romába, ahol ma, vasárnap válogatott mérkőzést kellett volna játszania az olasz válogatottal.

Kaszával jöttél csuf halál hozzám,
Kár volt a fáradságért, itt a HORIA ám

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

SZÍNHÁZ-FILM

A színház bucsuelőadásai

Újolsó bemutató vasárnap este: Özönvíz előtt

Nagy Istvánnak, a tehetséges munkáirónak életképe, az Özönvíz előtt lesz színházunk utolsó bemutatója a társulat oradeai turnéja előtt. Ma este lesz a bemutató s éppen arra való tekintettel, hogy a társulat már kedden elutazik, az Özönvíz előtt csak vasárnap és hétfőn este kerülhet színre. Irigyléreméltó rutinnal, kitűnő, öreg szerzőket megszégyenítő színvonalú értekezéssel irta meg Nagy István ezt a darabját, de alakjai is annyira maiak, hogy hűen tükrözik vissza azt a társadalmat, mely

ben a darab témája mozog.

Az Özönvíz előtt a Szépművés Céh és a színház drámapályázatán dícséretet nyert s a színház gondos, lelkes előkészületek után nagyszerű szereposztásban és kitűnő előadásban hozza azt színre.

Tóth Elek vezette a darab rendezését s főszerepeit Fényes Alice, Báza Éva, Coppán Flóri, Kőszegi Margit, Felszeghy Mária, Borovszky Oszkár, Tompa Sándor, Nagy István, Csóka József, Lantos Béla alakítják.

Vasárnap délután kákor: Házasság mutyiban

Jenei János, Kóbor László és Schreiber Alajos nagy sikert aratót operettje, a

Házasság mutyiban, ma, vasárnap délután 6 órakor is szerepel a színház műsorán.

Vasárnap délután 3-kor: Meseáruház olcsó helyárrakkal Hétfőn délután 5-kor: Hulló falevél olcsó helyárrakkal

A szezon két legnagyobb sikerű revüoperettje a Meseáruház és a Hulló falevél kerül vasárnap és hétfőn délután színre ezután először olcsó helyárrakkal. Ezeknek a revüknél minden eddigi előadását zsumolt nézőtér csodálta, tapsolta végig, könnyen elképzelhető tehát, hogy most amikor először kerülnek színre olcsó helyárrakkal, mi-

lyen tolongás lesz a jegypénztárnál. Éppen ezért ezekre az előadásokra tanácsos jegyekről előre gondoskodni, hiszen tudvalevő dolog, hogy különösen vasárnap alig lehet az előadás előtt a pénztárnál jegyet kapni. A Hulló falevél hétfő délutáni előadásával egyben az operett-társulat bucsuzik is szeretett közönségétől.

Házasság mutyiban

A Schreiber—Kóbor—Jenei operett bemutatója a Davila Színházban

Péntek este telt ház kacagta és élvezte végig a Schreiber Alajos zenéjére írott franciás, de pesti ízű, könnyed kiszólásokkal és nem vadonatúj, de jól plasszirozott viccekkel spelelt Kóbor—Jenei darabot. A két szerző jól megérezte, mi kell a közönségnek: derűt ébresztő fonák helyzet, jó tánc, szentimentális duó és groteszk figurák. A mese nem fontos, sem eredetiség, sem probléma szempontjából. Három, vidámságot árasztó óra volt a cél és probléma. Ezt pedig hiánytalanul elérték.

Dzsessz-operettnek hirdette a színházi kommuniké a bemutatót, holott a darab kisebb részében halljuk csak a dzsesszt, a többi nanggalatos, vagy tánca serkentő operett-muzsika a jobbik fajtájából. Inkább kabaré-operettnek lehetne nevezni a triász munkáját; a darab sok mókaja és látványos attrakciói jussán.

Gróf Lászlót kell mindenekelőtt megcsókolni. Rendezői készsége, művészi lelkesítéstől fűtött izlését, nagyvárosi stíljét, nagyvonalúságát. A darab kiállítása a forgó- és állószínpad változataiban, a sok látványosság, a játék hatásos pergése: mesteri műve a jeles rendezőnek.

A két diva, Urmóssy Magda és Sándor Stefi körülbelül egyenrangú szerepkört töltek be. Így ketten üdítő, tavaszt árasztó jelenség. Az egyik átértett, meleg és kultivált hangjával, a másik kiadó temperamentumával sugározta a fiatalos és szépség varázsát. Urmóssy „Bon nuit, madame!” című áriáját, a darab sláger-dalát bizonyára rövidesen mindenfelé fogják énekelni. Kettő-

jükön kívül jelentősebb szerep nem jutott a hőgyekre, de a kicsiny alakítások közül is hatásos művészi munkát nyújtott Stefanidesz II selyp, csunya leánya a házasságkövetítő irodájában. Groteszkül naiv volt, ennielőan együgyű. Beness Ilona direktorise, Miklóssy Margit artistanője, Coppán Flóri öreg és kikapós polgárnője, Wojticzky Elvira mulató-dámája jó, élvezetes, artisztikus teljesítmény volt.

Jenei János érthető ambícióval játszotta saját szerzeményét. Párizsi tékozlót adott közvetlenül, finoman, könnyedén. Fülöp Sándor, a partnere kissé mintha tulibuzgón játszott volna, de így is sokat nyújtott egyéniségének kedves eredetiségéből. Csóka József házasságkövetítőt, majd egy maharadzát játszott. Száraz, fagyos humora jól érvényesült; komikus tánca megejtő volt. Tompa Sándor egy inas szerepében kacagtatott.

Magda kiemelkedő fejezete a darabnak a sok táncművészi: Tebán János kitűnő műve. Ő maga is bámulatos táncokat lejtett. Groteszk bábtánca az első felvonásban felvillanyozta a közönséget. Urmóssy Juca balett-tánca, Báza Éva, különösen a négyéves csöppség, Lukács Bella produkciója emelte a darab hatását.

Nagyszerű est volt. A közönség már az első felvonás után tomboló-lelkesen ünnepelte a szerzőket és a szereplőket. (—)

A SZÍNHÁZ HETI MÜSORA:

Vasárnap d. e. 11: Tatárjárás. (Hetényi Elemér és a stúdió növendékeinek előadása, olcsó helyárrakkal.)

Vasárnap d. u. 3: Meseáruház. (A játékciklusban utoljára. Olcsó helyárrakkal.)

Vasárnap d. u. 6: Házasság mutyiban. (Harmadszor. Az operettgyűjtés bucsuja, turnéja előtt.)

Vasárnap este 9: Özönvíz előtt. (Nagy István életképe 3 felvonásban. A Szépművés Céh és a színház drámapályázatán dícséretet nyert színű ősbemutatója. Fényes Alice, Báza Éva, Kőszegi Margit, Coppán Flóri, Felszeghy Mária, Tompa Sándor, Borovszky Oszkár, Nagy István, Csóka József a főszerepekben. Rendező: Tóth Elek. Premierbérlet 20.)
Hétfő, d. u. 5: Hulló falevél. (Zerkowicz Béla új, óriási sikert aratót revüoperettje, olcsó helyárrakkal.)
Hétfő fél 9: Özönvíz előtt. (Rendes bérlet. A társulat bucsuja turnéja előtt.)

ROMÁN OPERA MÜSORA

Vasárnap, április 11 (matiné): Cärevis.
Hétfő, április 12: Cigánybáró. (Vergí Pallada szopránénekessel.)
Szerda, április 14: Babatündér és Balett. egyveleg.
Péntek, április 16: Aida. (Krassova szoprán, a prágai nemzeti opera tagjával.)
Szombat, április 17 (iskolai matiné): Cärevis.
Vasárnap, április 18 (matiné): Carmen. (Krassova szoprán, a prágai nemzeti opera tagjával.)

Husvétí kirándulás

az Aldunára (Ada-Kaleh, Herkulesfürdő)

május 1—5-ig.

Részvételi díj (vasutköltség, étkezés és szálloda) 1.790 lej.

Jelentkezni: „AGIMEX” Cluj, Piața Unirii 3. Telefon: 2-29.

„ECONOMIA” S. A. (Takarékosság Rt.) Calea Regele Ferdinand 7. Telefon: 7-59.

A „Takarékosság” Rt. a szokásos feltételek mellett részletfizetésre is elfogad jelentkezéseket.

ROYAL MOZGÓ MÜSORA:

Shirley Temple legújabb és legkedvesebb filmje: A kis herceg. Műsor előtt világ-híradó és 2 felv. pompás vígjáték.
Vasárnap délelőtt 11.20 órakor olcsó matiné 7 és 12 lejért. Kacagó tarka tavasz. Két óra kacagás, boldogság.

EDISON MOZGÓ MÜSORA:

Uj műsor, jó műsor román és magyar felirattal: I. Diadalmas ifjúság. Cecil B. Mille filmrekeke a modern diákéletből. Sudih Allen, Richard Cromwell, Charles Bickford. II. Valzer-herceg. Vigoperett. Janette Gaynor, Henry Garat. Helyárak: 10 és 15 lej. Kezdet: 3, 6 és 9 órakor.

Hétfőtől: Műsorok műsora román és magyar felirattal. I. A levegő démonal. Csodafilm. Robert Armstrong, Richard Cromwell. II. A boldogság. Henry Bernstein regénye után. Charles Boyer, Gaby Morlay. Helyárak: 10 és 15 lej. Kezdet: 3, 6 és 9 órakor.

MUNKAS MOZGÓ MÜSORA:

Csütörtökön 3, 6 és 9, pénteken csak két előadás 3 és 6, szombaton, vasárnap 3, 6 és 9 órakor: I. Krisztina királynő. Fősz.: Greta Garbo. II. Vigözvegy. Operett. Fősz.: Janette Macdonald és Maurice Chevalier. Román-magyar feliratok.

Hétfőn, kedden, szerdán 3, 6 és 9 órakor: I. Malec a gangszterek között. Fősz.: Buster Keaton. II. Ezt a férfit akarom. Társadalmi dráma. Fősz.: Jean Harlow és Clark Gable. Román és magyar feliratok. III. Journal.

VASÁRNAP
A K
— De hát
mondotta Ica
a káplár ajka
ha mindenáro
belőle, amely
Ghioagă h
mintha szána
nyilvánvaló
elrejtjen. Ho
— Hadd c
ne siess, me
— Szája nyit
volna valami
oly nehéz, h
hangját és é
Abban a p
lyik végig a
kállán, mellé
amely azonb
szörnyű hide
han, nyomul
megfagyassz
a káplár sze
tott szájábó
ve, sem fog
mint egy tö
talál leselke
— Jó, ká
lár ur...
mintha csak
szűrődött v
Tekintete
a káplár o
akár egy b
égykezett r
lőtt a főhac
szelidség t
érezte magá
ti pillanato
latok, szívé
ség. Élete c
bármely re
— Na, g
dotta a ká
na pillantá
gon.
Iog felr
a mellébe.
mint egy l
egyre rém
csak felora
tott volna
— Nem
Nem tudol
tudjam, h
ur!
— Vigi
totta gyor
től kigyul
A kator
lár szemé
De a düh
dig, nagy
mitsem é
minden é
gáról a ve
na. Folyt
káplár ha
mébe fur
vonult...
ment, cso
len egy h
kás pillar
és lenyüg
Most veté
bé menel
nélkül el
számára
va igyek
áltotta:
— All
Alljon cs
A kápl
lat, akko
ragadta
dolat vég
De midő
havas ba
től mege
fzte lelk

ICIG STRUL, A KATONASZÖKEVÉNY

(Írta: LIVIU REBREANU)

(2)

— De hát hova megyünk, káplár ur? —
mondotta Icig, szinte ráragasztva a kérdést
a káplár ajkára, olyan nyomatékka, mint-
ha mindenáron választ akarna kifacsarni
belőle, amely csillapítsa zavarodottságát.
Ghioagă hosszan ránézett. Szeméből
mintha számalom csepegett volna annál
nyilvánvalóbban, minél inkább igyekezett
elrejtetni. Hosszas szünet után megszólalt:
— Hadd csak, majd meglátod. Hagyjad,
ne siess, mert...

Szája nyitva maradt, mintha még lett
volna valami hozzátenni valója, de valami
oly nehéz, hogy félt, nehogy megfojtja
hangját és görcsbe merevítse ajkait.

Abban a pillanatban Icig érezte, mint fo-
lyik végig a verejték arcán. piszkos szá-
kállán, mellén, egész testén, forró verejték,
amely azonban mégsem tudta megvédeni a
szörnyű hidegtől, amely egyszerre csak ro-
han, nyomult be összes pórusain, hogy
megfagyassza szívet. És mintha a hideg
a káplár szemeiből indult volna el és nyit-
t szájából, ahol nem látszott sem nyel-
ve, sem fogai, csak egy fekete, kerek folt,
mint egy töltött puskaszája, amelyből a
halál leselkedik.

— Jó, káplár ur... jó, káplár ur... jó ká-
plár ur... — dadogta Icig egyre lassabban,
mintha csak hangja egyre sűrűbb szitákon
szűrődött volna át.

Tekintete azonban felfüggesztve maradt
a káplár orcán, fáradtan és imbolygón,
akár egy bátoratlan ima. Most már nem
igyekezett megtudni semmit se. Eszébe öt-
lott a főhadnagy és ugyanakkor gyermeki
szelidség töltötte meg lelkét. Eppen úgy
érezte magát, mint a rohamra indulás előtt-
ti pillanatokban: esztét elhagyták a gondo-
latok, szívet összeszorította a türelmetlen-
ség. Élete oly vékony szálon függött, hogy
bármely rezzenés is kioltotta volna.

— Na, gyerünk, Icig, menjünk! — mon-
dotta a káplár — lerázva magáról a kato-
na pillantását, számalomtól ellágyult han-
gon.

Icig felrezzent, mintha kést szurt volna
a mellébe. Ez a szelid hang megrémítette,
mint egy ítélet. Nehezen zihálni kezdett és
egyre rémültebben visszahökölve, egyszer
csak felordított, mintha segítségért kiál-
tott volna:

— Nem megyek tovább, káplár ur!...
Nem tudok már káplár ur... Akkor inkább
tudjam, hogy meggyilkol engem, káplár
ur!

— Vigyázz, Icig! Jól vigyázz! — kiál-
totta gyorsan Ghioagă különös villanások-
tól kigyult szemmel.

A katona tisztán látta a fénylést a ká-
plár szemében, megértette, mi van mögötte.
De a düh felkorbácsolta vérért, mint min-
dig, nagy veszedelmek örvénylésében. Sem
mitsem érzett, csak a vak indulatot, hogy
minden erejével védekezze, elhárítsa ma-
gáról a veszedelmet, mielőtt az elérte vol-
na. Folyton ordított hát, tuharsogva a
káplár hangját és szemével a másik sze-
mébe furdóva, szembeszállva vele, vissza-
vonult... Minthogy azonban háttal előre
ment, csonka fatörzsbe ütközött és hirtel-
en egy hógödörbe zuhant. A váratlan bu-
kás pillanat alatt kijelölt minden dühét
és lenyilgöző rémületnek csinált helyet.
Most vetett számot azzal, hogy nincs töb-
bé menekvés és hogy hiábavaló ellenállás
nélkül el kell fogadnia mndent, amit a sors
számára kijelölt. A gödör mélyéről kinlód-
va igyekezett felkecmeregni és ijedten ki-
áltotta:

— Álljon meg, káplár ur, mert jövök!...
Álljon csak nyugodtan, mert jövök.

A káplár agyában megfogant egy gondo-
lat, akkor, midőn Icig elesett. Már meg is
ragadta puskáját szíjját az elhatározó gon-
dolat végrehajtásának első mozdulataként.
De midőn meglátta a levegőben himbálózó
havas bakancsait, nevetés fogta el, amely-
től megenyhült arckifejezése és amely ki-
űzte lelkéből a kísértést.

— Gyere na! Gyere utánam! — mondot-
ta és előreindult anélkül, hogy megvárna.
Icig kibújt a gödörből, lerázta magáról a
havat és Ghioagă után szaladt, kissé meg-
nyugodva, mintha az összeomlás szerte-
szórta volna gondjait...

Most már gyorsabban és élénkebben me-
neteltek. Mindketten úgy érezték, mintha
veszélyből szabadultak volna meg. A ká-
plár nyelve megoldódott és nyújtotta a vála-
szokkal. De csak vidám és régen évekkal
ezelőtt történt eseményekről beszélgettek,
kis dolgokról, amelyek úgy sorakoznak az
emberek életében, mint holmi olcsó és fé-
nyes gyöngyszemek a cérnaszálon. Akarat-
tal óvakodtak elkerülni a háboru kapuját,
mintha csak életük itt megfeneklett volna
a ragadós sárban, amelyből képtelenek
többé kijutni. Hangosan beszéltek, hogy
elfojtsák gondolataikat, amelyek szüntele-
nül forrtak lelkükben, minduntalan elho-
mályosítva melegelettségüket. A káplár
kacagott is egyszer-egyszer, de erőltet-
ten, hogy Icig rémület fordult feléje és
ő is éppoly kínos nevetésbe kezdett...

Az erdő ritkulni kezdett, szétzóródott
magános fáiba, amelyeket, mintha erőtel-
jes kéz szurt volna be ide-oda. Az alkonyat
észrevétlenül szállott alá, egyre inkább el-
homályosítva a levegőt és hamuszürke kö-
döt terítve a megfagyott hó fehérségére.

Kitartó hallgatásba burkolózott ismét a
két katona. Megint nem néztek egymásra
és arcuk elkomorodott. Még diskuráltak,
de lesték egymást, mint két titkos ellen-
ség. Az est ránehezedt a lelkekre és bá-
torította a sötét gondolatokat.

Icig gyakran körülnézett, mintha csak
minden pillanatban várta volna, hogy meg-
kapja lesújtson reá a csapás. Eppen a ká-
plár beszédességéért oly biztos halálérzet
lopozott szívébe, hogy abban a pillanatban,
midőn kijutottak az erdőből egyszerre meg-
kérdezte:

— Parancsa van, hogy engem megöljön,
káplár ur?

Ghioagă félbeszakította az elbeszélést,
mintha csak vékony cérnával metszette
volna el és meglepetés nélkül válaszolt:

— Nekem?

— Miért akarsz engem megölni, Ionică?

— folytatta Icig most már sirva, mint egy
gyermek, egy haragos bíró előtt.

A fájdalmak kifárasztják a szívet

— Ugy fáj a derekam, hogy már alig
bírom!

— Szeretne hamar megszabadulni a
fájdalmaktól? Dörzsölje be a helyét
Carmol-lal!

* Carmol a legjobb bedörzsölőszert
meghűlés, grippe, reumatikus fájdalmak és
súlyos ellen. Ára üvegenként 22 lej. Kapható
gyógyszertárakban és drogériákban

A káplár homlokára nagyon nehéz ár-
nyék ült egyszerre. Elfordította fejét, meg-
igazította fegyverét a vállán és mély han-
gon, akár egy gödörből morogta:

— Hallgass már!...

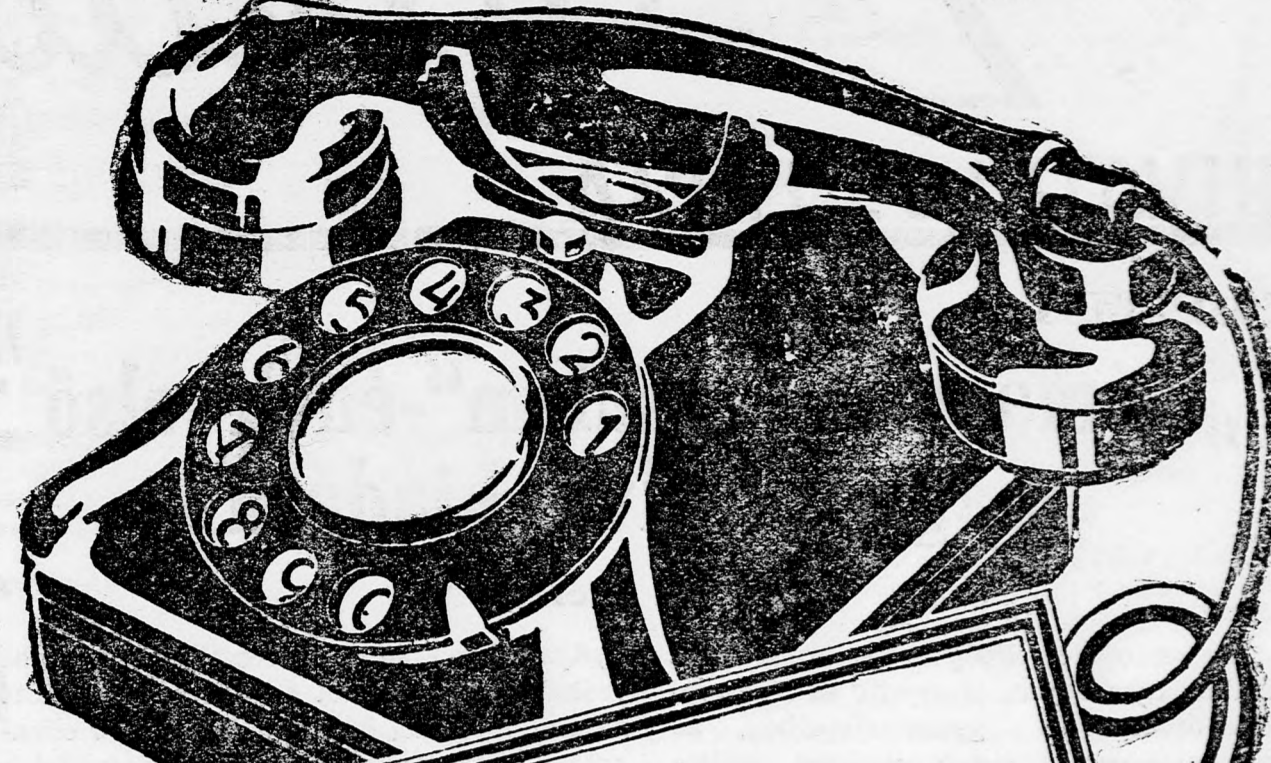
Azután néhány pillanat múlva ismét:

— Hallgass már!

Majd csaknem minden lépésnél kimerül-
ten, mintegy megborzadva saját hangjától:

— Hallgass már!
Icig hallgatott és szemét földre szegezve

MÁJUS 1-ig

MINDAZOK, AKIK
ELŐFIZETNEK a TELEFONRA
fel vannak mentve a
SZERELÉSI ILLETÉK FIZETÉSE
alól.

- Ezen időpont után Clujnak nagyszerű telefonszolgá-
lata lesz.
- A magánlakásban az automarkus telefon kellemesebb,
kényelmesebb életet jelent.
- A kereskedők és a szabadfoglalkozásuk az automa-
tikus telefonban valóságos segítő társat találnak.
- Hála az új berendezésnek, az interurbán szolgálat
jelentékenyen megjavul.

Fixessen elő a telefonra!

követte a káplárt, a gondok terhétől meg-
hajlott háttal.

Feje, sapkával a tarkóján, a lépések rit-
musára himbálózott. Agját a gondolatok
öszveviszása égette, melyekkel szemben
nem talált semmilyen védelmet. Lelkében
vajudott a vágy, hogy ismét beszédbe ele-
gyedjék a káplárral és sajnálta már, hogy
félbeszakította. Ghioagă most még nála is
levertebben haladt előre és időnként felsó-
hajtott...

Lucfenyők mellett mentek lefelé, amely-
lyek pontozott vonalként vágták keresztbe
a fehér takaró elaludt, szelid hegyoldalt.
Óvakodtak mindketten a veszedelmétől,
amely a másik, ellenséges dombhátról te-
kintett rájuk. Egyik fától a másikig nyuj-
tották lépteiket. A megfagyott hó oly erő-
sen csikorgott bakancsaik alatt, hogy a
körülöttük uralkodó csendben minduntalan
az ellenséges arc vonal felé pillantottak,
megrémülve, nehogy meghallják járásu-
kat. Néhány fenyőtől ritkásan szegélye-
zett szikkadt völgy kigyózott az ellenséges
oldal szélén, amely összeszűkült és elnyult
egészen addig, amíg egyesült a lucfenyők
vonalával.

Icig Strul a gondolatoktól lankadtan hall-
gatta és számolta lépteit és egyre kíván-
csibban nézett körül. Igyekezett felismer-
ni a helyet, ahol járnak. Lassan-lassan
azon vette észre magát, hogy az önbí-
zalomnak egy furcsa érzése fogja el. Lát-
ta, hogy folytonosan közelednek az ellensé-
ges vonalhoz és ez halvány reménységet
fakasztott benne. Ha az ellenség felé megy
az ember, ez azt jelenti, hogy őrájratba
megy — emlékezett vissza a kevés elméleti

oktatásra, amit a falticeni kaszárnyában
fejébe vertek. Lehet, hogy talán csak egy
esztelen félelem váltotta ki belőle a képzé-
lődéseket...? A puszta gondolat, hogy ez
így is lehet, soha eddig még nem érzett bold-
ogság mosolyát rajzolta arcára.

Nyugodtabb volt és mégis számot vetett
felke mélyén azzal, hogy e nyugalom csak
elaltatni próbálja előérzetét és becsapja.
Miközben jó reményekben ringatózott, vi-
lágosan érezte, hogy fájdalmas vívódások
forrnak szüntelenül agyában és csak azért
nem kínozzák többé, mert a nemtörődöm-
ségnek egy vékony takarója húzódott reá-
juk, amelyen kényelmesen sétálhat a meg-
elégedettség képzete... A nagy borzalom
lelkének rejtett sarkában zsugorodott ösz-
sze, mint egy vadállat a lesen. Érezte, mint
vajudik ott, minden pillanatban készen ar-
ra, hogy rátörjön... És ennek ellenére is ká-
bult nyugalom inceselkedett vele. Gondolata
hazaszállott és azt hitte, hogy a mostani
megbízás után a főhadnagy meg kell,
adja neki az oly hosszú idő óta vágyott
szabadságot. Járna neki legalább két hét,
ha volna igazság, de beérné nyolc nappal
is. Legalább feleségét és gyerekeit láthat-
ná még... Micsoda öröm lesz, midőn este
kopogtat a pítvar ajtaján: „Ki az?...
Nyisd ki, hé, mert én vagyok, Icig!”...
Kezdte beosztani napjait, sőt az órákat is,
hogy minden pillanatot megfelelően ki-
használjon... Első nap... másnap... a negye-
dik... hát még ha kiténtetése is volna?...
Na lehet, hogy most talán meglágyul a fő-
hadnagy is... Utóvégre nem olyan gonosz
az új főhadnagy sem. Csak tudni kell bán-
ni vele...

(Befejező közlemény következik)

előtt. (Nagy Ist-
ban. A Szépműve-
pályázatán ki-
mutatója. Fényes
Közégi Margit,
Mária, Tom-
oszkár, Nagy
a főszerkesztő,
premierbérlet 29,
l. (Zerkowitz Bé-
ratott revül-ope-
al.)
(Rendes bérlet,
éja előtt.)
USORA:
é): Cárveics.
ó. (Vergi Pallada
ndér és Balett.
krassova szoprán-
pera tagjával.)
matiné): Cár-
atiné): Carmen.
prágai nemzett
ndulás
a-Kaleh,
rdő)
ég, étkezés és
lej.
uj, Piața Uni-
-29.
arékosság Rt.)
Telefon: 7-59.
okásos feltéte-
is elfogad jo-
USORA:
és legkedvesebb
fűsor előtt világ-
or vigjáték.
kor olcsó matiné
arka tavasz. Két
USORA:
és magyar felira-
juság. Cecil B.
dem diákéletből.
romwell, Charles
egnó. Vigoperett.
arat. Helyárak:
6 és 9 órákor.
mán és magyar
démonai. Csoda-
Richard Cron-
Henry Bernstein
oyer, Gaby Mor-
lej. Kezdet: 3,
USORA:
en csak két elő-
vasárnap 3, 6 és
királynő. Fősz.:
zvegy. Operett.
és Maurice
feliratok.
6 és 9 órákor:
között. Fősz.:
férfit akarom.
Jean Harlow
és magyar fel-

WIZO A zsidó Ország

HIVATALOS LAPJA

MOSES HESS:

„Róma és Jeruzsálem“-ének első magyarnyelvű kiadása

(Kírájt Széler)

„Huszesztendei elidegenedés után most itt állok újra népem közepette és részt vesz az öröm- és gyásznapokban, az emlékeztetéseiben és reményeiben, szellemi küzdelmeiben, amelyeket a maga házában viv meg és azokkal a kultúrnapokkal, amelyeknek körében él, amelyekkel azonban kétezer esztendei együttélés és együtt-törékvés ellenére sem nem tud szervesen egyenőni.

Egy gondolat, amelyről azt hittem, hogy véglegesen megfojtottam magamban, megint és életre támadva áll előttem: a nemzetiségem gondolata, elválaszthatatlan az apám örökétől, a szent Földtől és az Örök Várostól, az élet isteni egységében és az összes emberek jövőendő testvérségében való hit szülőhelyétől.

Ezekkel a szavakkal kezdődik „Róma és Jeruzsálem“, melyet a Németországból Párizsba emigrált zsidó filozófus és publicista, Moses Hess írt és az olvasó, bár tudja az évszámot, idegesen lapoz minduntalan az előszóig vissza, hogy újból és újból megállapítsa: valóban ez a könyv nem most, hanem hetvenöt évvel ezelőtt, 1862-ben látott először nyomdafestéket. Hetvenöt év, szinte két emberöltő és mégis nemcsak a mondanivalók csodálatos módon frissek és találók, de a külső körülmények is szinte kísértetiesen azonosak. A különbség az, hogy hetvenöt évvel ezelőtt még voltak olyanok, akik egy új liberális korszaktól megoldást vártak és ma már egységes az a tudat, hogy a zsidóságnak nem a korszakoktól és nem az európai eszmeáramlatoktól kell várnia valamit, hanem saját magától.

Moses Hess már hetven évvel ezelőtt, mikor a zsidóság a francia forradalom vívmányaitól megszédülve az asszimiláció és felszívódás útjait járta, tisztán látta szinte számtani pontossággal minden kísérlet csúdját és tisztánlátásának eredménye ez az a könyv, mely először most jutott Giszkalay János mesteri fordításában a közönség elé.

Moses Hess mondanivalóinak frissességéből mit sem von le az a hetvenöt év, ami körülkötött elválasztásként, mint ahogy egy mondanivaló időszerűségét sohasem keletkezősének időpontja, hanem helytállósága határozza meg. Az időszerűsége felül azonban ennek a könyvnek az érdeme nemcsak kristálytisza logikai felépítettsége, helyes következtetési rendszere és az az elmélyült meggyőződés, mely olyannyira üdítően különbözteti meg sok más bölcséleti fejtegetéstől, hanem az is, hogy uttörő munka volt ezen a téren, ez az első összefüggő mű, mely világnézeti, filozófiai, történelmi és szociológiai alapelvekből kiindulva határozta meg a zsidó népi újjászületést, a zsidó országépítést, a zsidó kérdés megoldását.

Az egyének és a népek életében vannak periódusok, amikor a külső körülmények kedvezőtlen alakulása folytán nemcsak, hogy hanyatlás következik be hosszabb-rövidebb időre, hanem ezek a kedvezőtlen külső körülmények oly mértékben összegeződhetnek, hogy már a pusztán fennmaradás biztosítása is bizonytalanvá válik. Ezek a dekadencia és depresszió periódusai, melyektől egyetlen egyén vagy nép története sincs megkímélve. Természeti törvény viszont, hogy a külső körülmények kedvezőtlen irányu behatása alatt és védekezésükkel éppen egy-egy ilyen dekadencia-periódus az erőtartózkodás és energia-

gyűjtés korszaka. A vesztély fokozottabb erő kifejtésre készlet és ilyenkor szokott az önfenntartási ösztön a legerősebb ellenhatásba átsapni, ilyenkor ébrednek fel a szunnyadó erők, nyílnak meg rég eldugott energiaforrások és koncentrálnak fokozott visszahatások. Minden dekadencia korszak egyuttal egy fellendülési korszak kezdete. A fellendülés korszakát egy nép történetében a fokozottabb szellemi erő kifejtés korszaka szokta bevezetni. A szellemi megújulás és felvirágzás korszaka mindig egy-egy történelmi megpróbáltatás után szokott bekövetkezni és mindig egy politikai regenerálódást szokott megelőzni.

A zsidóság kedvezőtlen külső körülményei két évezredre tartanak. A szétszórtaság első XIX.-ik századában a zsidóság törvényekkel bástyázta körül magát és fennmaradásának biztosítéka maga a sárgafolt és a gettó volt. A francia forradalom azonban elsodorta a sárga foltot, és a ghettót és a zsidóság Jeruzsálem második pusztulása óta sohasem állott olyan közel a pusztuláshoz, mint a XIX.-ik század asszimilációs áramlatában. Ez volt a kedvezőtlen külső körülmények összegeződésének korszaka, és ez volt az a periódus, amikor a nemzeti önfenntartási ösztön működésbe lépett és a zsidó nép megmaradása érdekében kitermelődött a zsidóságból a tudatos és politikai nacionalizmus eszmeáramlata. Ez volt a fokozott szellemi erő kifejtés a fellendülés bevezető korszaka.

Ennek a korszaknak pedig első képviselője Moses Hess volt és nem véletlen, hogy a külső körülményeiben a zsidóságtól olyannyira távolálló Hess volt az, aki az erőgyűjtés és megújulás kezdetét behirdette. Nem véletlen, hogy Marx és Engels barátja és munkatársa, „a szocialista forradalmár“, aki szociális világszemléletén keresztül jutott el a zsidóság igazi lényegéhez: a nemzeti eszme és humanitárius gondolat szintéziséhez, találta meg a zsidóság újjászületéséhez vezető ösvényt. A nemzet és emberiség szintézisének gondolata, amely azóta feldolgozva és részletezve oly sokat szerepel a már megújódott zsidó szellemi tevékenység területén, egyedül harmonikus interpretálása a zsidó Tanban megnyilatkozó azon szellemi lényeknek, mely legpregnansab kifejezési formáját a messiánizmusban nyeri. A messiánizmusban, melyet évezredekkel ezelőtt álmódott életre egy kis pásztor nép a népek testvérsüléséről, az örök erkölcsi igazság beteljesülésének keretében, vállalva eme beteljesülésnek nemcsak részességét, erjesztését, hanem felelősségét és magábanhordozását. A zsidó nacionalizmus eme messiánista ér-

telmezését a modern Moses Hess adta, illetve idézte fel újra a zsidóságnak.

Ennek kifejtése áll tulajdonképpen „Róma és Jeruzsálem“ gondolatmenetének tengelyében és erre van felépítve a fejtegetések egész rendszere, minden szétágazásával. Tizenkét levél keretében tárgyalja Moses Hess a zsidóságnak azon problémáit, amelyek abban a korban foglalkoztatták, azokat az irányzatokat, melyeknek kisebb-nagyobb számú követői akadtak a nyugati zsidóság táborában. Különösen élesen kell ki a vallásreformtörékvések ellen, amelyek akkor kezdtek lábrakapni a német zsidók között és azért itéli el súlyosan, mert zsidótlannak minősíti minden külsőséges leutáztatását, mivel — és ezt érdekes olvasni egy „szocialista forradalmár“ tollából — a zsidó vallás nem tisztán vallás, hanem a zsidóság nemzeti lényegének kifejezése és így minden idegen formaiság dogmáiba való merevedést és eltávolodást jelent a zsidóságtól.

Egészen megdöbbentők azok a részletek, amelyeket a zsidóság és németiség egymáshoz való viszonyáról ír bizonyítva, hogy megértés e két nép között sohasem jöhet létre, mert szellemiségük merőben ellentétes egymással. A zsidó szellem vallás-erkölcsi irányzat és beteljesülése az örök erkölcsi igazság beteljesülését célozza az egész emberiség felett, a német szellem pedig tudományos-filozófiai felépítésű, sem a természetben, sem a történelemben nem lát egységes köteléket, hanem helyébe az elkülönült individuum apoteozisra lép. Az ellentétek és a határvonalak ilyen éles meglátása mellett nem csoda, ha Moses Hess meg tudta látni, hogy „a németek nem a zsidók vallását gyűlölik, hanem a zsidók faját“ és hogy „se reform, se kikereszkedés, se műveltség, se emancipáció nem fogja megnyitni a német-zsidók előtt a szociális élet kapuit.“

Egy-két kiragadott mondat a sok közül demonstrálja azt a csodálatos tisztánlátást és bírálóképességet, amelyekkel párosult logikai készség Moses Hess képezzé tette a világ zsidóságának tragédiáját előre felveteni vizójának vásznára és egyben rámutatni a nemzeti gondolatra, a zsidó állam felépítésének szükségességére, mint a zsidó kérdés megoldásának egyedüli útjára. Egy 75 évvel ezelőtt jött intelem és az ember arra gondol, hogy mennyi gyötörődés, mennyi fájdalmas veszteség, tragédia, vér és könny maradt volna el, ha a zsidóság idejében hallgatta volna meg ezt az intelmet. De különben, hogy is hallgathatta volna meg még akkor, amikor csak vészkiáltás volt, holott nem akarja meghallgatni ma, amikor gyakorlatilag igazolt valósággá vált? A zsidó nép gondolkodói elindultak az először Moses Hess által megjelölt úton, a cionizmus útján, világtasztrófnának kellett következnie, hogy ezen az úton követők is legyenek, és a német zsidóság tragédiáján kívül, ugy látszik, újabb tragédiára vár a zsidóság, hogy teljes egészében fenntartás nélkül és maradéktalanul lépjen erre az útra, melyet olyan régen látott és mutatott meg Moses Hess „Róma és Jeruzsálem“-jében.

Talán mementóul szolgálhat a zsidó alkotóknak, hogy míg Moses Hess husz évi mun-

kássága, melyet idegen eszmeáramlatok szelgálatában töltött el a feledés homályába merült, ez az egyetlen műve, mely népének és népéért írt, a „Róma és Jeruzsálem“ örökre biztosította nevének fennmaradását.

Mert erről a könyvről messze állva és hívősen csak annyit mondani, hogy „kortörténelmi dokumentum“ nemcsak nagyképűség volna, de felületesség is. Moses Hess „Róma és Jeruzsálem“-e korszakot jelző utmutató, a cionizmus kincse és mivel ma már bizonyos, hogy a cionizmus jelenti a zsidó népet: nemzeti érték.

Giszkalay Jánost illeti az érdem és elismerés, hogy ezt a zsidó értéket misszióteljesítő kulturmunkásságába beiktatva a magyarul olvasó zsidóság számára hozzáférhetővé tette.

Dr. Mózes László.

Wizo-élet Satumaren. Purimkor fényesen sikerült estély volt Dr. Friedmann József főrabbi házában a Wizo rendezésében. A város társadalmának nagy része hivatalos volt és a vendégek nagy számban jelentek meg, ezzel is dokumentálni akarván, hogy a minden szepért és jóért lelkesülő főrabbi pár estélye minél jobban sikerüljön. Fáradságot és áldozatot nem kímélve a kitűzött célt elérték: minden tekintetben szép eredmény mutatkozott. Nagyon hangulatos alkalmi műsor volt összeállítva. Dr. Schwartz Lajos és Feuer Kató tréfas purimi megillát adtak elő osztatlan tetszést aratva. Wald József főkantor alkalmi dalokat énekelt meleg előadásban tiszta, csengő hangjával, Grünfeld József hegedűművész precíz kíséretével, melyet a nagyszámú közönség hálás elismeréssel honorált. A szépen megrendezett ünnepély a hajnali órákig tartott. A közelmúltban vendége volt a satumarei Wizo csoportnak is dr. Mózes László szervezeti főtitkár, aki szép előadásban kérte a Wizo asszonyokat, hogy dolgozzanak a cionizmus érdekében. Az előadást a hölgyek megértéssel fogadták. Wizo-teadulán volt Dr. Simon Ignácénál. Adlerstein Henrik és Olvasott fel színesen, csevegésszerűen a mai helyzetről és annak problémáiról. Az előadást a tagok érdeklődéssel hallgatták. A vendéglátó háziasszony örmétre a vendégek a késő esti órákig maradtak együtt a legjobb hangulatban.

„Eleven Ujság“ az aradi Wizóban. Az idei szezon utolsó Eleven Ujságját rendezte meg az aradi Wizo. Az előadás óriási érdeklődés mellett folyt le. A vezércikket dr. Köves Lászlóné mondotta el „Spengler Untergang des Abendlandes“ címen. Spengler szerint Európa civilizációja elérte tetőfokát és napjainkban már hanyatlásnak indult. A tárcában Hönigsberg Licy — Rachel Blowsteinről, a fiatalon elhunyt palesztinai költőnőről és annak új irányu lírai költészetéről beszélt. Gara Arminé a politikai rovatban ismertette a sélkel megváltásának fontosságát a világ zsidóságának szempontjából. Dr. Dohány Sándorné érdekesen és színesen közölt Napihíreket. Az Irodalom rovatban Weissberger Magda Schalom Asch „Gazdag Salamon ur“ című könyvét ismertette. Az író ebben a könyvében a kdsvárosi légkörben élő családi történetét festi meg ragyogó színekkel. Anhaltzer Ignázné a Divat rovatban a bécsi divat-bemutatóról tartott szakszerű ismertetést és saját élményeivel fűszerezte előadását. Az Eleven Ujság szereplői ezuttal is mély és őszinte sikert arattak, a közönség méltányolta kitünő törekvésüket és őszinte tapsal honorálta az „Eleven Ujság“ valamennyi munkatársának önzetlen és odaadó munkásságát. (h. l.)

A deji Wizo március 13-án nagyszabású estélyt rendezett a Kaszinó termeiben. Az estély fényesen sikerült, ami a következő Wizo-hölgyek agilitásának köszönhető: Hochstadt Béláné, Rotenberg Elekné, Rosenzweig Vilmosné, dr. Rosenberg Józsefné, Sajovitsné, Rosenthal Ignázné, Sternberg Sarolta, Groszmann Miksáné, Biró Józsefné, Káhn Sándorné, Klármann Ernőné, Gelb Mártonné, Diamantstein Tuliné, Szécsi Andorné, Mendelsohn Józsefné, dr. Agai Andorné, Weiszmann Miklósné, dr. Bár Emanuelné, Noe Nándorné, dr. Lebovits Morné, dr. Weinberger Manoné, Klein Albertné, Hochstadt Dezsóné, Weinberger Samuné, Friedmann Miklósné, Bernád Dezsóné, Eidinger Ferencné, Wolf Adolfné, Rosenwasser Jenőné, Hirsch Mété, dr. Schwimmer Jenőné, Adelstein Nándorné, Rosmann Béláné, Singer Ferencné.

ÁPRILIS 12-ÉN AZ UJ IPARKAMARABAN

GOLDMARK-QUARTETT

bemutatózó hangversenye

Fejér

Dr. Holló

Friedmann

Eichner

Richter—Mozart—Beethoven

Jegyek: Píatja Uniri kioszkban. Tel.: 14-97.

Goldmark tagok 10 százalékos jegykedvezményben részesülnek.

HAVI TISZTOSZÁRNYA IDEGZÉS INFLUENZA

KAPHA GYOGYSZERTÁR

Időprognostakozó felhőzetekben, több szél délnyug széléskeleti kőjjel hideg, északon. Ma mérték.

Egy hely mozgalmat, malinesi heró amelyben elit amely veszedé Minden lojális szavazzon az

A gyakr és szivdobogá nik, ha napo esetleg este pohányi term vizet iszunk.

A munk Bucurestiből avatásával hogy a felava keril sor az mokban. Apr tonai előkéj összevonják. 200.000 fiatal részt fognak a községi leg vakon átveze sebb utjavítá A szakvezeté ják ellátni, a premitáriá tisztjei gond

Több m eset leánygy koreai város (Korea) rest tere talált 12 éves gyer és azután el kerültek a f zalmas tett el, amely m vábbi 50 gy kaptak a h mellett egy ről azt hiszi vizsgálat na mint száz gy

Porcel Perz A

„PAX“

TESTA
azonnal csillapít
HAVI TISZTULAS. FEJFÁJÁS
IDEGZSÁBA · FOGFÁJÁS ·
INFLUENZA ÉS HÜLESNÉL

KAPHATÓ MINDEN
GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DROGÉRIÁBAN
ÜGYELJEN A CSOMAGOLÁSRA

HIREK

Időprognózis. Csökkenő légnyomás, változó felhőzet az ország északnyugati részében, többnyire derült égből, enyhén szél délnyugat felől, az ország nyugati és szélsőkeleti körzeteiben. Lassu felmelegedés, éjjel hideg, enyhén fagy a hegyvidéken és északon. Ma délen a fővárosban 15 fokot mértek.

Egy belga hercegek elítéli a rexista mozgalmat. Brüsszelből jelentik: Van Roey malinesi hercegek közleményét adott ki, amelyben elítéli a rexista mozgalmat, mint amely veszedelmes a hazára és az egyházra. Minden lojális katolikuskak tudnia kell, kire szavazzon az április 11-i választásokon.

A gyakran visszatérő fejfájás, szédülés és szívdobogás nagyon sok esetben megszűnik, ha naponként reggel éhgyomorral és esetleg este lefekvés előtt is egy-egy felpoháryi természetes „Ferenc József” keserűvizet iszunk. Az orvosok ajánlják.

A munkatáborok felavató programja. Bucarestből jelentik: A munkatáborok felavatásával kapcsolatban a Curentul közli, hogy a felavató ünnepségre április 25-én kerül sor az összes katonai előképző centrumokban. Április 26, 27 és 28. napjain a katonai előképzésben részesülő fiatalberekkel összejönnek. Az 1500 centrum tehát 150.000-200.000 fiatalberek foglalkoztatni. Aki részt fog venni a falvak tisztogatásában, a közönségi legelők rendbentartásában, a falvakon átvezető vízesárkok kijavításában, kisebb utjavításokban, növényültetésekben, stb. A szakvezetést a centrumok technikusai fogják ellátni, a fegyelem, élelmezés, kaszárnya a premilitaris oktatás tisztjei és kiképző tisztjei gondjára tartozik.

**Női divat-
ujdonságok
JOLIE-nál**
MEMORANDULUI 4.

Több mint 150, kégyilkosság áldozatán eset leánygyermek hullájára bukkantak egy koreai városban. Tokióból jelentik: A szeouli (Korea) rendőrség 153 leánygyermek holttestére talált. Megállapítást nyert, hogy a 3-12 éves gyermekeket meggyalázták, megölték és azután eltemették. Egyesek közülük élve kerültek a föld alá. Azt hiszik, hogy a borzalmas tetemeket egy vallási szekta követte el, amely misztikus orgiákat rendezett. További 50 gyermek eltűnéséről is jelentést kaptak a hatóságok. A gyermekholttestek mellett egy felnőtt hullájára is találtak, akitől azt hiszik, hogy a szekta főnöke volt. A vizsgálat nagy erővel folyik. Eddig több mint száz gyanús személyt tartóztattak le.

**Porcellánok
Perzsaszőnyegeket
Angol szőnyegeket
Képekereket**
legelőbban vásárolhat:
„PAX” Cluj, C. Victoriei 6.

Eddig még nem volt városunkban
olyan művész, aki egy ilyen szép zsúfolt műsort játszott volna, mint amilyen hatalmas műsort játszik április 17-én, szombaton este a Magyar Színházban Szigeti József, a világhírű hegedűművész. Műsora teljesen megegyezik a londoni Music-Hall-ban az angol királyi előtti játszott műsorával, amelynek minden egyes száma élmény lesz. A műsor összeállításának érdekességét teljesen igazolja ez a szerzőgalléria, akinek műveit játsza: Händel, Veracini, Bach, Brahms, Mozart, Kreisler, Paganini, Ravel, Lie, Korsakov, Hubay. Az est mint befejezése lesz az idei hangversenyszézonnak s a jegyeladásból itélve pont olyan nagy sikerű lesz, mint az őszi Hubermann-hangverseny. Jegyeket úgy a főtéri kioszk, mint a Magyar Színház pénztára árusít.

A római főrabbi az olasz királynál. Rómából jelentik: Viktor Emánuel olasz király külön kihallgatáson fogadta prof. David Prato római főrabbit és Ing. Recenatit, a római hitközség elnökét. Az audienca egy félórát tartott. A király informáltatta magát a római hitközség és általában az olaszországi hitközségek helyzetéről. Az absztrahált falassák helyzete is szóba került, akik iránt a király megkülönböztetett érdeklődést tanúsított.

Elhalasztották az olasz király budapesti látogatását? Budapestről jelentik: Az olasz király budapesti látogatását hír szerint elhalasztották. Valóban a lapok néhány nap óta nem beszélnek erről és a hatóságok bejelentették a fogadtatás rendszeres próbáit.

Orvosi hír. Dr. Heller József szülész-nőgyógyász, operátor külföldi utjáról hazakerkezett és rendeléseit megkezdte. Str. Iuliu Maniu 26. d. u. 3-5-ig.

Borzalmas munkásszerencsétlenség egy brailai vasöntőben. Brailából jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt ma a városban. Egy vasöntőben három munkás, Ioan Craciun, Dobre Pritici és Petre Carunescu tüzes vasrudat hajlítottak. Az izzó vas hirtelen kiszabadult fogóiból és mind a három munkást átódta. A három áldozat haldoklik.

A szívfájdalmak, amelyek a balkezébe is lezuhadnak, az angina pectorisnak jellegzetes tünetei, az érlemezésedés kétségbevonhatatlan jelenségei. A fájdalom elviselhetetlenek és lélektetvétnél folyton erősödnek.

Az egyedül gyógyszer, amely érlemezésedés ellen a legjobb gyógyító hatással van, a Dr. Mladejowsky tanár féle SKLEROLSZYRUP.

Rögtön a kúra megkezdésekor 5 tíveg elfogyasztása után enyhülnek az angina-fájdalmak és a kúra végével a tünetek egészen megszűnik, mint fülzugás, szédülés, álmatlanság, gyomorzaravok, stb.

A Prof. Mladejowsky-féle Sklerolsyrupnak — hála összetételének — csodás hatása van, miután feloldja a savakat, eltávolítja azokat, miáltal visszaadja a véredényeknek kellő rugalmasságukat, amely a jó vérkeringéshez szükséges.

Amint látható, a Sklerolsyrup az érlemezésedés főokát küszöböli ki. Cukorbetegség, „D” jelzésű Sklerolsyrupot vegyenek, amely cukor nélkül készült. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

„Trumpeldor” szereplőkhöz! A Trumpeldor emléknap szereplői felkértek, hogy a keddi próbán pontosan szíveskedjenek megjelenni. A próba 1/2 óraor kezdődik.

Házasság. Anni Kibovits, Cluj és Szalavez József Cluj, házasságot kötöttek. (Mindkét külön értesítés helyett.)

Aida és Carmen Marta Krassová-val, a prágai Operaház tagjával. F. hó 16-án, pénteken a helybeli Operában az Aida Amnerisben mutatkozik be először a közönségnek Marta Krassová, a prágai Operaház hírneves mezzoszoprán énekesnője abban a szerepben, amelyben — figyelembevéve a Berlin, Moszkva, Riga és Prága-lapvéleményeket — leg-sikerültebb alakításait nyújtja. Marta Krassová második fellépése vasárnap, f. hó 18-án 1/2 óraor lesz, amikor is a Carmen című szerepben fogja bemutatni sokoldalú művészetét. A cluj Opera igazgatója e két rendkívüli előadást rendes helyekkel tartja meg, érvényben tartva a bérleteket és kedvezményes jegyeket. Elővételek kizárólag az Opera pénztáránál történnek.

A lodzi vállalatok alkalmazottai tüntető sztrájkot rendeztek a lodzi városi tanács feloszlata miatt. Varsóból jelentik: A lodzi vállalatok alkalmazottainak 90 százaléka ma egy órán át sztrájkolt, hogy így tiltakozzanak a lodzi városi tanács feloszlata ellen. A tanács tagjainak nagyrésze szocialistákból állott.

Varsóban feloszlatták az „Emberi Jogok Ligáját.” Varsóból jelentik: A hatóságok feloszlatták az „Emberi Jogok Ligájának” varsói tagozatát.

Római város romjaira akadtak Angliában. Londonból jelentik: Worthingban (Dél-Anglia) a második századból eredő római város romjaira találtak.

Ujra 4500 munkás lépett sztrájkba az amerikai General Motors autógyárban. Ottavából jelentik: Ontario állam kormányzója csapatokat küldött Walkervilleba, ahol a General Motors gyár 4500 munkása sztrájkba lépett. A katonák el fogják távolítani a sztrájkolókat a gyárüzemből.

Török küldöttség Romániában. Bucarestből jelentik: Hétfőn török küldöttség érkezik a fővárosba, amely a két ország közti füzetési feltételekről fog tárgyalni.

Atszervezik a műgyetemet. Bucarestből jelentik: A minisztérium elhatározta, hogy a műgyetemet átszervezik rendes egyetemi alapokon és minden szekció fakultási jeleget ölt. Bekebelezik az agrónómiai intézetet is a műgyetem keretébe.

Borzalmas családi dráma Párizsban. Párizsból jelentik: Elmúlt éjjel borzalmas családi dráma játszódott le a Paul Doumer utcában. André Theuriet 19 éves katona behatolt egyik ismerős fényűzően berendezett lakosztályába és megölte hugát, valamint annak szeretőjét. A lövések zajára előrohant a kapus, de őt is lelőtte Theuriet, aki autón apja lakására hajtott, akit szeretőjével együtt szintén megsebesített. Theuriet azután autón Vichybe ment, ott lett egy sofőr, egy kutyát, majd golyót röpített a saját fejébe is.

A Szigeti hangversenyre április 17-re a Goldmark Filharmoniai Társaság tagjai 10% kedvezményben részesülnek kellő igazolás ellenében.

**Tüdőbajosok
gyógyítása
Prof. Dr. Péter
tüdőteája által**

Ezen tea rendes használata a tüdőszövet seibeinek elmeszesedését kedvezően elősegíti. Gyorsan csökkenti a köhögési ingert és a köpetet. Az éjszakai izzadás megszűnik, az étvágy fokozódik. A tüdő erősödik és tisztul. Ez a tea minden tüdőbetegnek melegen ajánlható.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Postai szétküldés Csillag gyógyszerár, Brasov, I. G. Duca 1. sz. utján.

A newyorki templontiz bűnöse. Newyorkból jelentik: Megemlékezett az Uj Kelet a newyorki Westend-zsinagóga felgyújtásáról, amely a peszachi ünnepek alatt történt. Mint jelentették már a hatóságok gyanuja nyomban Kindermann templomszolgára terelődött. Kindermann nyomban le is tartóztatták és a rendőrbíró most áttette ügyét a törvényszékhez ítéleltozatal végett. A templomszolga ezidőszert elme-gyógyintézetben van felügyelet alatt. A kihallgatás során ugyanis azt vallotta, hogy „ellenőrizhetetlen impulzus” nyomása alatt követte el a gyújtogatást.

Szabadlábahelyezték a tetuani főrabbit, akit Franco-ellenes összeesküvés címén tartóztattak le. Párizsból jelentik: A Zsidó Távirati Iroda értesülése szerint Rav Jofan tetuani főrabbit, akit azon a címen tartóztattak le, hogy része volt a Franco tábornok ellen irányuló összeesküvésben, szabadlábára helyezték. A főrabbit néhány napig tartották fogva. Szabadlábahelyezése nagy megkönnyebbülést váltott ki a zsidó lakosság körében.

KOPROL
az ideális
hashajtó

Meghíusult arab támadás. Jeruzsálemből jelentik: Három arab több lövést adott le Mismar Haemek kolóniára. A zsidó örök üldözöbe vették a támadókat, akiket futásra kényszerítettek.

Robbanás a pardubicei löpögyárban. Prágából jelentik: A pardubicei löpögyárban robbanás történt. Négy személy meghalt, többen megsebesültek.

Száz belga katona betegedett meg ételmérgezésben. Liégeből jelentik: Több mint száz katona a tegnap esti vacsora után mérgezőes tünetek között megbetegedett.

Akar jól mulatni?... Akkor okvetlen olvassa el André Maurois remek humoros regényét, „A hallgatag Bramble ezredes”-t. Epoque-kiadás, kapható minden könyvkereskedésben. Ára 63 lej.

Orvosi hír. Dr. Ligeti Sándorné, Somogyi Ilona dr szemorvos áthelyezte rendelőjét Str. Memorandului 27 (UEC-palota), III. emelet. (Dijtalan lift). Telefon 4-55.

Arany- és ezüst-bacillusok a zsidók vérében. Berlinből jelentik: A „Der Stürmer” berlini kiadása „szenzációs felfedezésről” számol be, mely állítólag a „La libro parole” című párizsi folyóirat 1936 október 25-iki számában jelent meg. Erről a cikkről azonban elsőzben a Stürmer ad számót. Arról van szó, hogy egy Ontis nevű híres francia vegyész — van-e, ki e nevet ismeri? — olyan bacillust fedezett fel, mely egyedül a zsidó vérben található fel. Az új bacillust a poloska latin neve után „cimex argentorius judaeus”-nak nevezte el. Ez az elősi, mely a poloskára emlékeztet, két-ezred milliméternyi hosszú és a zsidó gazdasága szerint arany- vagy ezüstszíni. Ez a bacillus, mint a disznóban élő toenia, csak bizonyos idő múlva, miután bizonyos ideig a zsidó vérben volt, veszélyes másokra. Csodálatos módon az új bacillusnak hosszú ormánya és két agyara van, úgy hogy a vörös vérszemetek egyszerre szívja és rágja. Ontis ur eddig a bacillus ellen semmiféle szérumot nem talált. Védekezésül azt ajánlja mindenkinek, hogy kerüljön el minden érintkezést zsidókkal. Minden anyag, vagy tárgy, melyet a zsidó megérint, alkalmas a rettenetes bacillus terjesztésére. A Stürmer bejelenti, hogy még bővebben is fog szólni erről. A népbolondító antiszemita hamisítványok között bizonyára a legelőkelőbb helyre tarthat igényt ez a vakmerő és együgyű koholmány.

Rövid hírek mindenünne. Cesianu párizsi román követ diszelnöksége alatt a román templomi énekkar román népzenehangversenyt adott. A koncertet Elena Vacarescu előadása vezette be. Nagyszámu közönség ünnepelte az előadó művészeket. — A német hivatalos lapban tegnap megjelent rendelettel a birodalmi bank korlátozta az arany és ezüst használatát az iparban. — Puebla mexikói államban a sztrájkolók és a rendőrség között véres összeütközések voltak, amelyek mérlege 8 halott, 20 súlyos sebesült és 133 letartóztatás. — Japánban a vas behozatali tarifáját felfüggesztették. — Ma délelőtt az olasz kormány minisztertanácsot tartott, amelyen a katonai kiképzésnek az összes iskolák számára való kötelezővé tételének kérdésével foglalkozott.

Atelier Ioan Szabó S. A.
CLUJ, Calea Regele Carol II. 51. szám.

**Speciális vas-
és fémdöntőde**

Szürke öntvények minden szilárdságra. Motorhengerek, betétek és hengerfejek. Sav- és tűzálló öntvények. Kéregöntvények malmok részére. Magas szilárdságu bron-zok előírás szerint. Alumíniumöntvények.

UJ KELET Legújabb hírek

A Brosteanu nevet veszi fel Miklós herceg

(Elsődali cikkünk folytatása)

Öfensége eképpen csatlakozott azon reményességében, hogy az idő majd meghozza a házasságról való lemondást, az előállott helyzet következményei pedig egyre szaporodnak és napról-napra károsabbá válnak a korona presztízisére és az ország nyugalma.

Eképpen lévén, a komány kötelességének tartja Felséged magas elhatározása alá bocsátani a helyzetet és tisztelettel kéri, hogy alkalmazzon az uralkodóház tagjainak magánjogi ténykedéseire vonatkozó törvény 13. szakaszának szankcióját.

Vagyunk a legmélyebb tisztelettel
Sire

Felséged alázatos és hódoló szolgálja.
Következik Tatarescu és a kormány többi tagjainak aláírása.

Hogyan folyt le a koronatanács

Az Adeverul ma délutáni számában részletes beszámolót közöl a tegnapi koronatanács lefolyásáról. Bár a nagyközönséget Miklós herceg lemondásának híre váratlanul érte, a kérdés már hetek óta foglalkoztatja az illetékeseket. Az ilfovi törvényszék még 1931 decemberében formálisan is semmisenk jelentette ki Miklós herceg házasságát és általában azt hitték, hogy a herceg azóta a házasságot valóban megszüntetve tekintette. Ez azonban nem történt meg. A csütörtökön tartott titkos minisztertanács kebeléből alakult küldöttség előtt a herceg Snagovban ismételt kijelentette, hogy a házasságot törvényesen tekinti. Tatarescu ugyszólván a hét minden napján kihallgatáson volt az uralkodónál és a kérdésben sorozatos tanácskozássok folytak. A királyi palota marsallja szerdán továbbította a meghívókat, amelyek pénteken este nyolc órára koronatanácsra hívta össze a minisztereket és pártvezéreket. Péntek délután hat órakor Inculét helyettes miniszterelnök kiutazott a snagovi kastélyba és még egy utolsó próbálkozást tett Miklós hercegnél, amely azonban eredménytelen maradt.

Pénteken este nyolc óra előtt pár perccel sorban érkeztek a királyi palota elé a kormány tagjai és a pártelnökök. Nagyszámú kíváncsi gyűlt össze hamarosan, de az emberek nem tudták, miről van szó. Tatarescu miniszterelnök Franasovici és Inculét társaságában érkezett meg. Iorga és Mihalache autói szinte egyidőben álltak meg a palota lépcsője előtt. Nyolc óra után öt perccel érkezett meg Vaida Sándor és utolsóként futott be nyolc óra husz perckor Iunian, akit Brasovból egy törvényeségi tárgyalásról hívtak el és aki repülőgépen jött a fővárosba. A koronatanács ülésének megnyitása után a király felolvasta Miklós herceg által hozzáintézt levelét, melyben a herceg kijelenti, hogy nem mondhat le házasságáról. Utána Tatarescu olvasta fel a minisztertanács jelentését, amely a királyi ház törvénye 13. szakaszának alkalmazását javasolja. A koronatanács ülésrendjének megfelelően elsőként a tanács legfiatalabb tagja, George Bratianu fejtette ki álláspontját. Az Adeverul szerint az összes pártelnökök egyetértettek az uralkodó indítványával. Kivételt egyedül Iorga professzor képezett, aki azt javasolta, hogy hagyják meg Miklós hercegi címét, de fesszák meg méltóságaitól. Kezdetben George Bratianu és Vaida is különböző fenntartásokkal éltek, de az összes többiek, beleértve Dinu Bratianu és Mihalachet is, minden további nélkül elfogadták a javaslatot.

A Brosteanu nevet veszi fel Miklós herceg

A Capitala értesülése szerint Miklós herceg brosteni birtoka után a Brosteanu nevet veszi fel. Egyelőre nem tudják, hol fog a herceg letelepedni. Valószínűnek tartják, hogy hosszabb külföldi utra indul. A Lupta úgy tudja, hogy a herceg Ausztriában, Tiroiban fog megtelepedni. A herceg a román hadsereg főfelügyelője, a légügyek főfelügyelője, a legfőbb nemzetvédelmi tanács és a tengerészeti-légügyi tanács tagja volt.

A koronatanács több mint két óra hosszat tartott. Utána az éjszaka folyamán a miniszterelnök lakásán, valamint a pártvezérek lakásain hosszasan tanácskoztak. Vaidánál a Frontul Românesc vezetői gyűltek össze,

majd Vaida felkereste Gogát és Stelian Popescut.

Ma délelőtt dr. Costinescu megjelent Tatarescu lakásán, ahová valamivel később megérkezett Inculét és Sasso igazságügyi miniszter. A tanácskozás a déli órákig húzódott el. Szombat délután Dinu Bratianu hívta egybe megbeszélésre a kormány vezető tagjait.

A koronatanácsot megelőzően Tatarescu Argetoianuval és Averescu marsallal tárgyalat hosszasan, majd péntek délután öt órakor felkereste Mihalachet, aki bár betegesen feküdt Topoloveniben, az udvari marsall hívására a fővárosba sietett. Eközben Inculét Gheorghe Bratianuut kereste fel. A

kormány a szerdáról csütörtökre virradó éjjel tartott minisztertanácsot foglalt állást ebben a kérdésben és Tatarescu csütörtökön jelentést tett az uralkodónak, aki megbizta, hogy intézkedjen a koronatanács összehívására.

Grigore Filipescu nyilatkozata

Zatan tengernagy, Miklós herceg adjutánsa, vidékre utazott.

Az egyik fővárosi lap Grigore Filipescu nyilatkozatát közli, aki kijelentette, hogy a koronatanács határozata az adott helyzetben elkerülhetetlen volt és ezt maga Miklós herceg is határozott formában elismerte, hogy nem lehetett eltekinteni tőle. Filipescu hódolattal emlékszik meg arról, hogy Miklós áldozatot hozott a restauráció érdekében és nyugalomra és méltóságteljes magatartásra hívja fel az országot.

Robbanás egy fogorvosi műteremben

BUCURESTI, április 10. Dr. Weisz József fogorvos str. Carol 22 alatti rendelőjében ma délelőtt egy oviigéntartály felrobbant. A lángok elborították a fogorvost, akit súlyos égési sebekkel szállítottak a kórházba.

Fontos gazdasági intézkedésekre készül a kormány

Bucuresti, április 10. A Viitorul jelenti, hogy a kormány nagyfontosságú gazdasági intézkedéseket fogantatosít közelebről. A megkötött szerződések és a gazdasági politika új irányja nyomán a vas- és fémipar hatalmas fejlődést fog venni.

Az iparügyi minisztériumban most tanulmányozzák az ipari kartellek problémáját. Közelebről olyan intézkedések várna-

tók, amelyek a Viitorul szerint lényeges enyhülést hoznak a mai helyzettel szemben.

A nemzeti munkavédelmi törvény alkalmazását ellenőrző bizottság kerülhetetlen szigorral örködik a törvény intézkedéseinek tiszteletbentartása fölött. A bizottság munkája következtében számos nagyvállalat radikálisan átszervezte személyzetét.

A ROYAL slágermozgóban remekül táncol, csodásan énekel, a közönséggel együtt sír és nevet

SHIRLEY TEMPLE — A kis hercegnő

című legújabb és legkedvesebb filmjében.

Vasárnap d. e. 11.20 órakor matiné 7 és 12 lejért: KACAGÓ TARKA TAVASZ. Két óra boldogság és kacagás.

A török miniszterelnök és Rüzsdí Arras külügyminiszter elutaztak Belgrádba

ANKARA, április 10. Rador.) Ismet Inonu és Rüzsdí Arras tegnap este elutaztak Belgrádba. Belgrádi jelentés szerint Ismet Inonu és Rüzsdí Arras tárgyalásokat fognak folytatni Sztójadinovics miniszterelnökkel a balkáni, földközvetlen-geri és az általános politikai helyzetéről.

Parlamentari vizsgáló-bizottság alakul Amerikában a nácik üzelmeinek leleplezésére

Dickstein képviselő szerint 125 náci-kém dolgozik az Egyesült Államokban az amerikai demokrácia ellen

Washington, április 10. Az amerikai képviselőház napirendi bizottsága elfogadta a bevándorlási bizottság elnökének, Samuel Dickstein képviselőnek határozati javaslatát, amelyben külön vizsgálóbizottság felállítását indítványozza az államellenes üzelmeinek leleplezése céljából. Dickstein kijelentette, hogy módjában áll 125 kém megnevezni, akik azon fáradoznak, hogy fasiszta rezsimnek szerezzenek híveket Amerikában.

Valószínű, hogy a határozati javaslatot a képviselőház is rövidesen megszavazza és parlamenti vizsgálóbizottság fog alakulni, amelyet tanukihallgatás jogával is felruházunk.

Dickstein képviselő, mint ismeretes, nemrég kijelentette a képviselőházban, hogy 200 ezer amerikai német nemzeti szocialista csoportokba szerveződött, amelyek Hitlerre toltak esküt. A képviselő leleplezése nagy szenzációt keltett annakidején és nem kétséges, hogy újabb akciója is a náci-kémek és ügynökök ellen irányul.

Szabadalmakat

előkészít, kieszközől MARKO V. mérnök Cluj, Calea Regele Ferdinand 43.

PETROLEGGER
MEGSZÜNTETI A KORPAZAST
MEGELŐZI A HAJHULLAST

Tegnap csend volt a baszk frontokon

Bilbaói kormányjelentés szerint Bilbaó és Santander között a felkelők hadihajói bombázták a partokat és több polgárembert megöltek. A baszk kormány jelentése szerint az egész baszk arcvonalon tegnap csend volt. A felkelők frontja mögött csapatmegmozdulásokat jeleznek.

A sevillai rádióban tegnap Quiapo de Llano tábornok cáfolni igyekezett a kormánycsapatok győzelmeit. Rámutatott arra, hogy az ellenség támadott a déli arcvonalon, de visszaverett. Sok halottat és hadianyagot hagyott hátra az ellenség. A köztársaságiak Alcubierrenál is támadtak. A kormány tüzéségének és repülőinek gyilkos tüzeleése dacára egyetlen felkelő katona sem hagyta el helyét, inkább meghalt, semhogy megadja magát. A kormány erői a felkelők azonnali ellentámadása folyamán visszavonultak. Jaca körzetében elfoglaltak a felkelők néhány ellenséges hadállást. Az asturiai fronton az ellenség támadott, de a felkelő haderők feltartóztatták. A madridi arcvonalon reggeltől az éjszaka beálltáig élénk harc folyt. Las Rozas és Carabanchel között véres ütközetre került sor. Az ellenség legjobb erőit vonta itt össze és alapos legjobb erőit szítés után indult rohamra. A gyilkos harcban sok embert vezetett az ellenség, melynek nyolc tankját megsemmisítették a felkelők. Carabanchelnél egy rajtaütésszerű tanktámadást visszavertek a felkelők.

Madridi jelentés szerint a kormány offenzívája sikeresen halad előre Casa del Camponál, ahol számos ellenséges vonalat foglaltak el. A felkelők közlekedési útját tüzéségi tűz alatt tartják. Az offenzívában résztvesznek a repülőik is.

LEGUJABB SPORT

Juventus—Unirea Tricolor 4:1 (1:1)

Bucuresti, április 10. (Az Uj Kelet tud.) Szombaton délután játszották le a Venus-pályán a Juventus—Unirea Tricolor nemzetibajnoki mérkőzést, amelyet a Juventus csapata megérdemelten nyert meg 4:1 (1:1) arányban. A mérkőzés gyenge sportot nyújtott. Négyezer néző, vezette a timisoarai Ritter.

Bucurestiben öngyilkos lett egy csendőrkapitány felesége. Bucurestiből jelentik: Marcu Constantin csendőrkapitány feleségét, aki az Union szállodában lakott, ma délelőtt halálra állapottban találták meg szobájában. Megállapítást nyert, hogy az asszony mérget ivott. Kórházba szállították, ahol aggonizál. Levelet nem találtak, amely a grászos gesztus okairól felvilágosítással szolgálna.

CENZURAT

Tisz

Gyujtog

előtt a fő

A vádlo

is, a védő

repeltek.

riariumok

míta uszit

előtt már

zsidó ügyv

De nem

zött szerep

a fővárosi

zetőségének

markáns v

gárdisták

után a gy

küdtiszeken

A jobbo

lotton here

niai zsidós

antiszemita

az esküdtel

tőn megfe

Ez ugy

banditának

szes vádolt

pedig a

kompromitt

ieszőrták a

gelmakkal.

Nem kép

distanu ser

A harcba

nollescu lap

Budisteanu

állandó kipe

palota foly

Vestre mu

vezető elnök

ki a tárgyal

A Buna y

Budisteanu

ból való kiz

seget jelente

tett az ügyv

ságról megp

ügyvédi etik

vállalta.

Most pedig

nak, a nemze

nak, amely

alatt a köve

mentálja a t

A gyujtogat

ra annyira t

ügyvédi. Az

üjságrója vol

Ideológiai s

sem következt

A tánczó j

az eszköz: job

Az áldozat

a támadónak,

ellen foglaltak

Mi már rége

román jobbold

lett vannak, d

és mások meg

Erzsák és v

felételei: Gic

sohasem.

Ebbe a csud

kis hiba csusz

a verést pré

adott volna, k

aki mint intell

tumot prédikálj

Miután ez az

avetkozunk ve

tült volna a jo

mazásának eme

Azonban vala

Istrate Mices

az ilfovi ügyvé

ben.

Még ez sem

Ez alkalommal

külső támogatá

dékánál való m

Micescu nem t

tamarában, ha

markotanyosokk

Most azt kéri

kat alkalmazzon

Ki kéri ezt?

Lásuk csak, i

kéri a mi ifjusá

amely az ilfovi

megelőző harok